

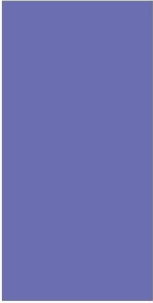

bureau leefomgeving

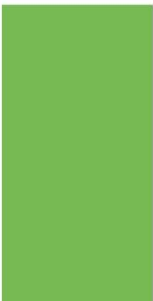
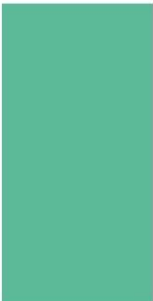

Noorderhof 16 | 5804 BV Venray | (+31) 077 – 208 6099

contact@bureauleefomgeving.nl | www.bureauleefomgeving.nl

TAM-omgevingsplan

Projectnaam:
Identificatienummer:

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22s Rутtenweg 3 Horst
NL.IMRO.I507.HORUTTENWEG3-BPVI

COLOFON

Concept: 27 oktober 2025
Ontwerp: 12 december 2025
Vastgesteld: 7 juli 2026

bureau
leefomgeving

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
1. INLEIDING	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Ligging van het plangebied	5
1.3 Vigerend omgevingsplan	6
2. HUIDIGE SITUATIE	7
3. BEOOGDE SITUATIE	8
3.1 Ontwikkeling	8
3.2 Inrichting nieuwe natuur	8
3.2.1 Inrichting nieuwe natuur	9
4. BELEIDSKADER	11
4.1 Rijksbeleid	11
4.1.1 Nationale Omgevingsvisie	11
4.1.2 Instructieregels Rijk (AMvB's)	12
4.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking	13
4.2 Provinciaal beleid	14
4.2.1 Provinciale Omgevingsvisie Limburg	14
4.2.2 Omgevingsverordening 2021	15
4.3 Gemeentelijk beleid	17
4.3.1 Omgevingsvisie Horst aan de Maas	17
4.3.2 Structuurvisie Klavertje – 4	19
5. FYSIEKE LEEFOMGEVING EN MILIEU	20
5.1 Milieueffectrapportage	20
5.2 Bodem- en grondwaterkwaliteit	21
5.3 Bedrijven en milieuzoneringen	22
5.4 Geluid	22
5.5 Luchtkwaliteit	23
5.6 Geur	25
5.7 Externe veiligheid	25
5.8 Trillingen	27
5.9 Water	27
5.9.1 Waterbeleid	27
5.9.2 Waterhuishoudkundige situatie plangebied (huidige situatie)	28
5.9.3 Water in relatie tot de ontwikkeling (nieuwe situatie)	28
5.10 Kabels, leidingen en straalpaden	28
5.11 Natuur	29
5.11.1 Flora en fauna	29

5.11.2	Natura2000.....	29
5.11.3	Natuurnetwerk Nederland	30
5.12	Archeologie, cultuurhistorie en landschap.....	30
5.12.1	Archeologie	30
5.12.2	Cultuurhistorie.....	31
5.13	Verkeer en parkeren	32
5.14	Duurzaamheid.....	32
5.15	Gezondheid.....	33
5.15.1	Endotoxinen	33
5.15.2	Geitenhouderij.....	34
5.15.3	Spuitzones	34
6.	UITVOERBAARHEID.....	35
6.1	Financieel - economische uitvoerbaarheid.....	35
6.2	Juridische aspecten.....	35
6.2.1	Omgevingswet.....	35
6.2.2	Wijziging omgevingsplan van rechtswege.....	36
6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	36
6.3.1	Participatie.....	36
6.3.2	Zienswijzen.....	36
7.	PROCEDURE.....	37

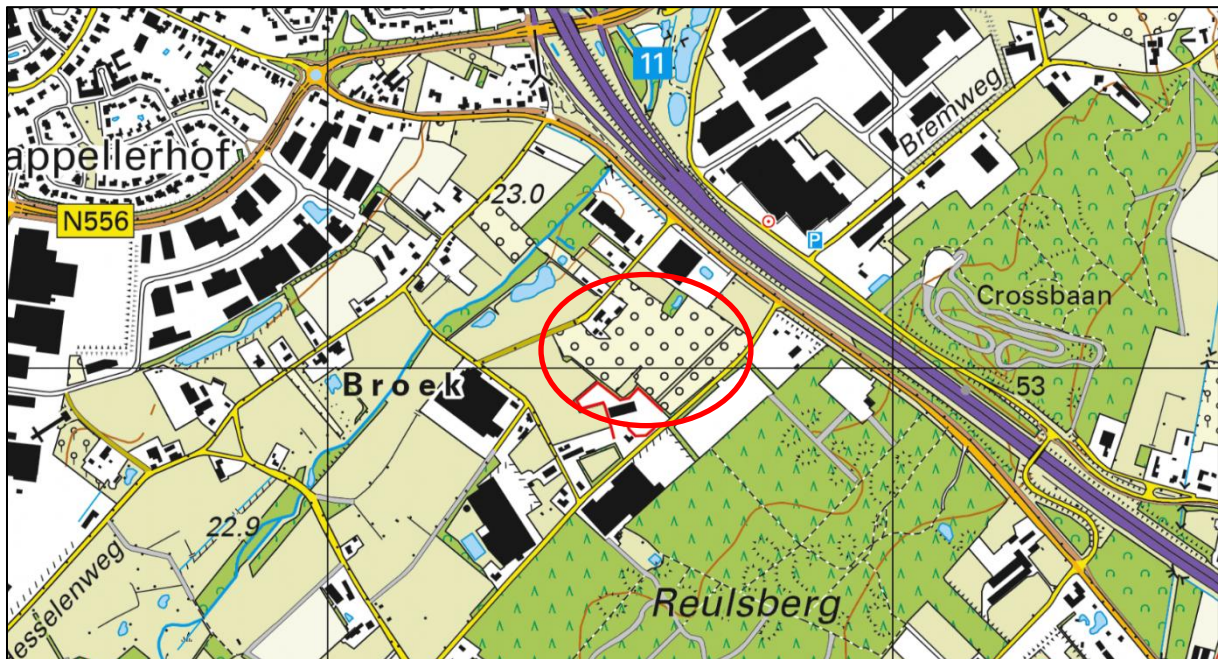
BIJLAGEN:

- I. Inrichtingsplan

I. INLEIDING

I.1 Aanleiding

Ten zuidoosten van de kern Horst, tussen de Ruttenweg en Hamweg, zijn agrarische gronden gelegen. Initiatiefnemer heeft afspraken gemaakt met de eigenaren van de gronden over de realisatie van natuur op deze gronden. Het betreft voormalige gronden waarop teelt plaats vond. Beoogd wordt deze gronden in te richten als natuurterrein waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de wens van initiatiefnemer om natuur te ontwikkelen. Deze gronden zijn gelegen in het zoekgebied waar natuur gerealiseerd dient te worden als onderdeel van de verbingszone van het bosgebied de Reulsberg en het dal van Groote Molenbeek.

Afbeelding 1 Ligging en omgeving

Om de beoogde ontwikkeling te kunnen realiseren is een wijziging van het omgevingsplan (van rechtswege) noodzakelijk. Gedurende de overgangsfase zal een wijziging van het omgevingsplan verlopen middels de tijdelijke alternatieve maatregelen, ofwel een TAM-omgevingsplan.

I.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied is in het buitengebied van Horst, aan de Ruttenweg. De locatie staat kadastraal bekend als gemeente Horst, sectie T, nummer 2040 en heeft een oppervlakte van circa 38.890 m². Onderhavige grond behoorden voorheen bij het agrarische bedrijf Ruttenweg 3, hierop vond de teelt plaats.

Het plangebied ligt ingeklemd tussen de Ruttenweg aan de noordwestzijde en de Hamweg aan de zuidoostzijde. De overige zijden worden allemaal begrensd door agrarische en/of natuurpercelen.

Afbeelding 2. Luchtfoto plangebied

I.3 Vigerend omgevingsplan

Het tijdelijke deel van het omgevingsplan bestaat uit de geldende bestemmingsplannen, de verordeningen tijdelijk deel omgevingsplan en de bruidsschat. Op dit moment geldt voor het plangebied het omgevingsplan “Buitengebied Horst aan de Maas”.

Op grond van het tijdelijke omgevingsplan kent het plangebied de functie ‘Agrarisch met waarden’. Tevens gelden ter plaatse de aanduidingen ‘Waarde – Archeologie 3’, ‘Waarde – Zone bronsgroene landschapszone’, ‘milieuzone – grondwaterbeschermingsgebied Venloschol en ‘overige zone - Beekdal’. Een heel klein deel van het plangebied is aangeduid ‘reconstructiewetzone – extensiveringsgebied’.

De voor ‘Agrarisch met waarden’ aangewezen gronden zijn bestemd voor een agrarische bedrijfsvoering in de vorm van een grondgebonden agrarisch bedrijf. Het initiatief voor de herontwikkeling van de locatie tot ‘Natuur’ past niet binnen het vigerende omgevingsplan. Om de herontwikkeling in een juist juridisch-planologisch kader te plaatsen dient het omgevingsplan gewijzigd te worden.

2. HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Horst, tussen de Ruttenweg en de Hamweg. Horst maakt onderdeel uit van de gemeente Horst aan de Maas, gelegen in het noorden van Limburg. Horst telt ruim 13.000 inwoners en is daarmee de grootste kern in de gemeente Horst aan de Maas.

De Ruttenweg betreft een doodlopende weg in het buitengebied van Horst. De Ruttenweg kenmerkt zich door het overwegend groene karakter met aan het begin, bij de aansluiting met de Venloseweg, twee (agrarische) bedrijfslocaties. De rest van de gronden gelegen aan de Ruttenweg bestaan overwegend uit agrarische percelen welke hobbymatig in gebruik zijn.

Het plangebied is in gebruik ten behoeve van teelt. Thans worden er sierbomen en -struiken geteeld. Het agrarische perceel waarop de teelt plaats vindt ligt achter de bedrijfswoning Ruttenweg 3 en loopt door tot aan de Hamweg in het zuidoosten.

Afbeelding 3. Luchtfoto locatie

3. BEOOGDE SITUATIE

3.1 Ontwikkeling

Ten zuidoosten van de kern Horst, tussen de Ruttenweg en Hamweg, zijn agrarische gronden gelegen. Initiatiefnemer heeft afspraken gemaakt met de eigenaren van de gronden over de realisatie van natuur op deze gronden. Het betreft voormalige gronden waarop teelt plaats vond.

Initiatiefnemer beoogt de gronden met een totaal oppervlakte van circa 3,9 ha, gelegen in het beekdal van de Groote Moolenbeek, om te vormen naar natuur. Dit perceel is namelijk gelegen in het zoekgebied voor natuurontwikkeling ten behoeve van de Groote Moolenbeek.

De gronden binnen het plangebied zijn in de huidige situatie in gebruik als landbouwgrond. In de beoogde situatie wordt het gebied getransformeerd tot een natuurterrein met een duidelijke landschappelijke en ecologische meerwaarde. In het kader van deze ontwikkeling worden verschillende landschappelijke maatregelen getroffen. Deze bestaan uit de aanleg van nieuw bos, een elzensingel, bomenrijen en meerdere poelen. Deze elementen versterken niet alleen de landschappelijke structuur, maar dragen tevens bij aan verbetering van de biodiversiteit en leefgebieden voor flora en fauna.

Het natuurterrein zal worden beheerd door middel van extensieve begrazing, waarmee een gevarieerd en open landschap wordt bevorderd. Daarnaast worden nieuwe wandel- en struipaden aangelegd, zodat het gebied op een passende wijze toegankelijk wordt voor recreatief medegebruik, zonder afbreuk te doen aan de natuurwaarden. Ook wordt ingezet op water- en bodemmaatregelen. Door maaiveldverlagingen, het dempen van bestaande sloten en de aanleg van poelen wordt de waterhuishouding verbeterd. Deze maatregelen vergroten de waterbergende capaciteit van het gebied en dragen bij aan het vasthouden van water, waarmee droogte-effecten worden tegengegaan en het gebied klimaatrobuster wordt ingericht.

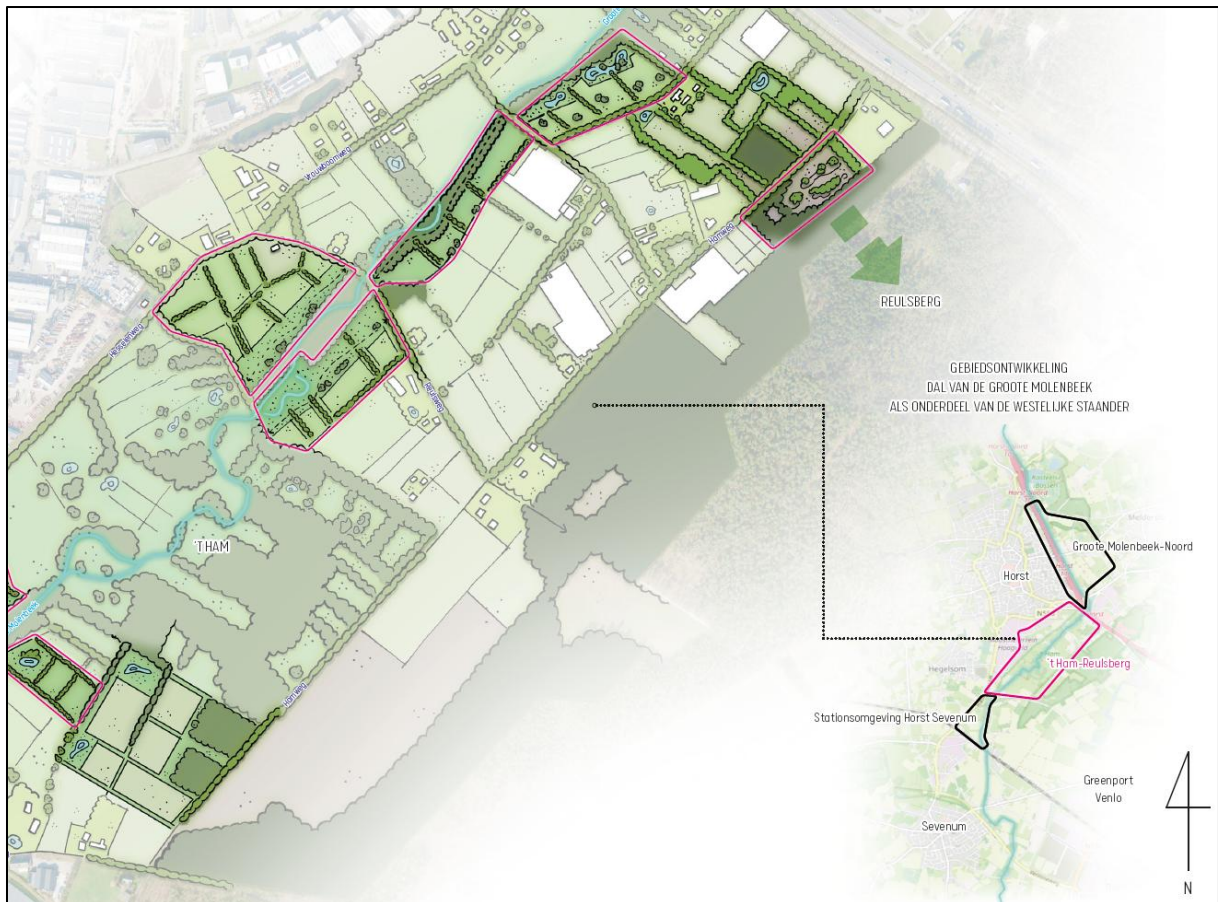
Door de herinrichting van de gronden tot natuurgebied wordt tevens een ecologische verbingszone gerealiseerd tussen het bosgebied De Reulsberg en het dal van de Groote Molenbeek. Hiermee ontstaat een samenhangend natuurareaal dat zowel landschappelijk als ecologisch van groot belang is voor de omgeving.

3.2 Inrichting nieuwe natuur

Visie ecologisch verbinding Reulsberg – Groote Molenbeek - 't Ham

Ter hoogte van natuurgebieden 't Ham en de Reulsberg wordt er gebouwd aan een robuust en ecologisch doorwaadbaar beekdallandschap. Het cultuurlandschap in het dal van de Groote Molenbeek wordt versterkt met gebiedseigen elementen, op gepaste wijze refererend naar de 19de eeuwse situatie. Het omvormen van agrarische percelen langs de beekloop naar natuur en extensief agrarisch cultuurlandschap draagt bij aan een duurzame en toekomstig bestendige ecologische verbinding tussen belangrijke natuurkernen zoals 't Ham en de Reulsberg en bouwt daarmee aan de groene ambities van de Westelijke Staander rondom Greenport Venlo.

Landschappelijke maatregelen in het gebied zoals nieuw bos, elzensingels, bomenrijen en poelen worden gecombineerd met extensieve begrazing en nieuwe wandel- en struipaden. Met maaiveldverlaging, dempen van sloten en het aanleggen van poelen wordt bijgedragen aan de vergroten van de buffercapaciteit en het tegengaan van droogte. Met een consequent gebruik van gebiedseigen elementen kan er stapsgewijs worden bijgedragen aan een toekomstbestendig, groen beekdal.

Afbeelding 4. Visietekening ecologisch verbinding Reulsberg – Groote Molenbeek - 't Ham (de rood omrande percelen zijn gerealiseerd/ in ontwikkeling)

3.2.1 Inrichting nieuwe natuur

De ontwikkeling is gericht op het realiseren van een ecologische verbingszone tussen 't Ham en de Groote Molenbeek en functioneert als overgangsgebied tussen het beekdallandschap en de hoger gelegen Reulsberg, die voornamelijk uit bos bestaat. Aan de westzijde van het project is het beekdallandschap aangelegd, bestaande uit open, kruidenrijke graslanden en lijnvormige landschapselementen zoals elzensingels. Deze landschappelijke structuur wordt voortgezet binnen de ontwikkeling en transformeert geleidelijk tot een bosmozaïek, waardoor aansluiting ontstaat op het hoger gelegen Reulsberg, dat gekenmerkt wordt door overwegend naaldboutbos. Hiermee wordt een natuurlijke overgang gecreëerd van laaggelegen, open en natte gebieden naar hogere, droge en gesloten zones.

Het bosmozaïek krijgt een mix van inheemse loofbomen, waaronder bes- en nootdragende soorten die voeding bieden aan lokale dieren. De beplanting past bij het natuurtype N15.02 en wordt aangelegd met bosplantsoen. Later wordt er gedund zodat toekomstbomen voldoende ruimte krijgen om uit te groeien tot volwaardig bos.

Elzensingels vormen lijnvormige landschapselementen (L01.03 Elzensingel), typerend voor het beekdalenlandschap, en bestaan uit één rij zwarte elzen. Zij zijn van ecologisch belang als schuilgelegenheid voor fauna binnen het cultuurlandschap en bevorderen de kleinschalige structuur. Daarnaast verwijzen elzensingels naar historisch gevormde cultuurlijnen.

De open ruimtes tussen de nieuwe bossen en elzensingels worden ingericht als kruiden- en faunairijk grasland (N12.02). Om het gebied een goede start te geven, wordt het ingezaaid met een mengsel van grassen en kruiden. Sommige delen zullen wat ruiger zijn, vooral langs de elzensingels, waardoor er schuilplaatsen ontstaan voor dieren. In de open stukken is extensieve begrazing of maaien mogelijk, zodat er variatie ontstaat die zorgt voor een kleinschalig landschap. Het kruidenrijke grasland draagt aanzienlijk bij aan de biodiversiteit.

De bestaande poel op het ontwikkelgebied is dichtgegroeid met opschot en heeft momenteel een beperkte ecologische waarde. De poel zal worden opgeschoond en enigszins vergroot om de ecologische functie te herstellen. Aan de voorzijde van de Rutteweg wordt daarnaast een nieuwe poel aangelegd die als natte stapsteen fungeert en in perioden van droogte tijdelijk kan droogvallen.

Afbeelding 5. Inrichtingsplan (grotere versie in bijlage)

4. BELEIDSKADER

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Nationale Omgevingsvisie

Nederland staat voor grote uitdagingen die van invloed zijn op onze fysieke leefomgeving. Complexe opgaven zoals verstedelijking, verduurzaming en klimaatadaptatie zijn nauw met elkaar verweven. Dat vraagt een nieuwe, integrale manier van werken waarmee keuzes voor onze leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) zorgt voor een gezamenlijke aanpak die leidt tot een duurzaam perspectief voor onze leefomgeving. Dit is nodig om onze doelen te halen en is een zaak van overheid en samenleving.

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Dit komt samen in vier prioriteiten.

1. *Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie*

Nederland moet zich aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. In 2050 is Nederland klimaatbestendig en water robuust. Dit vraagt om maatregelen in de leefomgeving, waarmee tegelijkertijd de leefomgevingskwaliteit verbeterd kan worden en kansen voor natuur geboden kunnen worden. In 2050 heeft Nederland daarnaast een duurzame energievoorziening. Dit vraagt echter om ruimte. Door deze ruimte zoveel mogelijk te clusteren, wordt versnippering van het landschap voorkomen en wordt de ruimte zo efficiënt mogelijk benut. Het Rijk zet zich in door het maken van ruimtelijke reserveringen voor het hoofdenrgiesysteem op nationale schaal.

2. *Duurzaam economisch groeipotentieel*

Nederland werkt toe naar een duurzame, circulaire, kennisintensieve en internationaal concurrerende economie in 2050. Daarmee kan ons land zijn positie handhaven in de top vijf van meest concurrerende landen ter wereld. Er wordt ingezet op een innovatief en sterk vestigingsklimaat met een goede quality of life. Belangrijk is wel dat onze economie toekomstbestendig wordt, oftewel concurrerend, duurzaam en circulair.

3. *Sterke en gezonde steden en regio's*

Er zijn vooral in steden en stedelijke regio's nieuwe locaties nodig voor wonen en werken. Het liefst binnen de bestaande stadsgrenzen, zodat de open ruimten tussen stedelijke regio's behouden blijven. Dit vraagt optimale afstemming op en investeringen in mobiliteit. Dit betekent dat voorafgaand aan de keuze van nieuwe verstedelijkingslocaties helder moet zijn welke randvoorwaarden de leefomgevingskwaliteit en -veiligheid daar stelt en welke extra maatregelen nodig zijn wanneer er voor deze locaties wordt gekozen. Zo blijft de gezondheid in steden en regio's geborgd.

4. *Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied*

Er ontstaat een nieuw perspectief voor de Nederlandse landbouwsector als koploper in de duurzame kringlooplandbouw. Een goed verdienpotentieel voor de bedrijven wordt gecombineerd met een minimaal effect op de omgevingskwaliteit van lucht, bodem en water. In alle gevallen zetten we in op ontwikkeling van de karakteristieke eigenschappen van het Nederlandse landschap. Dit vertegenwoordigt een belangrijke cultuurhistorische waarde. Verrommeling en versnippering, bijvoorbeeld door wildgroei van distributiecentra, is ongewenst en wordt tegengegaan.

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is combinaties te maken en win-win situaties te creëren, maar dit is niet altijd mogelijk. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

1. Combinatie van functies gaan voor enkelvoudige functies. In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte;
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal. Het verschilt tussen gebieden wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling en tussen concurrentiekracht en leefbaarheid. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;

3. Afwentelen wordt voorkomen. Het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie inwoners, zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

Op basis van de vier verschillende prioriteiten en de drie afwegingsprincipes zijn 21 nationale belangen geformuleerd, waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken.

Relevante nationale belangen voor onderhavig initiatief zijn als volgt:

- Bevorderen van een duurzame ontwikkeling van Nederland als geheel en van alle onderdelen van de fysieke leefomgeving;
- Realiseren van een goede leefomgevingskwaliteit;
- Waarborgen en bevorderen van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving;
- Zorgdragen voor een woningvoorraad die aansluit op de woonbehoeften.

Alhoewel de NOVI zich niet specifiek uit laat over dergelijke kleinschalige initiatieven betreft het een initiatief waarbij geen nationale belangen in het geding zijn en waarbij er geen sprake is van enige belemmering met betrekking tot de prioriteiten zoals verwoord in de NOVI. Geconcludeerd wordt dat met het initiatief wordt ingespeeld op de geformuleerde nationale belangen.

4.1.2 Instructieregels Rijk (AMvB's)

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

In hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan instructieregels voor het omgevingsplan. Het grootste deel heeft betrekking op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (afdeling 5.1 Bkl). De instructieregels zijn van toepassing op het stellen van regels in het omgevingsplan als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de omgevingswet. Aan deze regels mogen geen economische motieven ten grondslag liggen, die leiden tot strijd met de dienstenrichtlijn (artikel 5.1a Bkl).

Het Bkl bevat instructieregels voor de volgende hoofdonderwerpen:

- Waarborgen van veiligheid (paragraaf 5.1.2);
- Beschermen van waterbelangen (paragraaf 5.1.3);
- Beschermen van gezondheid en milieu (paragraaf 5.1.4), waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit;
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed (paragraaf 5.1.5), waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking;
- Het behoud van ruimte voor toekomstige functies (paragraaf 5.1.6) voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden;
- Het behouden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten (paragraaf 5.1.7), waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën;
- Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (paragraaf 5.1.8).

Daarnaast bevat afdeling 5.2 van het Bkl instructieregels voor de uitoefening van taken voor de fysieke leefomgeving. Daarbij gaat het onder meer om het voorkomen van belemmeringen van gebruik en beheer van spoorwegen en rijkswegen. In enkele bijzondere gevallen kan het college van burgemeester en wethouders de Minister vragen om een ontheffing van bepaalde instructieregels te verlenen. Dit volgt uit afdeling 5.3 van het Bkl.

Instructieregels van afdeling 5.1 Bkl gelden, zoals gezegd, alleen voor de omgevingsplanregels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het grootste deel van de Bkl-instructieregels is dus niet van toepassing op omgevingsplanregels met een ander oogmerk. Over de onderwerpen waarvoor het Bkl geen instructieregels heeft opgenomen (onderwerpen die buiten het toepassingsbereik van de instructieregels vallen) is de gemeente vrij om regels te stellen, mits dat past binnen de andere kaders natuurlijk.

Het Rijk hanteert verschillende typen instructieregels, die meer of minder afwegingsruimte bieden:

1. Betrekken bij: de gemeente moet aandacht schenken aan feiten of verwachtingen over feiten, maar heeft daarbij veel keuzeruimte;
2. Rekening houden met: deze formulering stuurt inhoudelijk de belangenafweging; als de gemeente daar goede redenen voor heeft, is afwijken gemotiveerd toegestaan;
3. In acht nemen of een vergelijkbare dwingende formulering: de gemeente moet zich bij de uitoefening van de bevoegdheid aan de achterliggende norm houden.

Een belangrijke verbeterdoelstelling van de Omgevingswet is dat decentrale overheden meer bestuurlijke afwegingsruimte krijgen. Deze afwegingsruimte is in de instructieregels van het Bkl vormgegeven door voor een aantal thema's (geluid, geur en trillingen) standaardwaarden en grenswaarden op te nemen. Overname van de standaardwaarde kan in beginsel zonder aanvullende motivering. Gebruikmaking van de ruimte tussen standaard- en grenswaarde vergt wel een aanvullende motivering. Samenvattend is de afwegings- of beslisruimte afhankelijk van:

1. het type instructieregel (zie hierboven);
2. de aard van de norm (open of gesloten); en
3. flexibiliteitsopties die binnen de instructieregel worden geboden.

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)

Als het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) of het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) voor een bepaalde activiteit geen regels stellen, heeft de gemeente in principe de beleidsvrijheid om in het omgevingsplan daar zelf regels over te stellen. Daarbij gelden uiteraard grenzen:

- het moet de fysieke leefomgeving betreffen;
- als het al uitputtend geregeld in wetgeving die niet opgaat in de Omgevingswet, kan het niet in het omgevingsplan geregeld worden, tenzij het met een ander oogmerk gebeurt;
- de instructieregels van het Bkl kunnen bepalen dat voor een bepaald onderwerp regels moeten worden gesteld in het omgevingsplan en daarbij ook hoe.

Als het Bal of Bbl voor bepaalde activiteiten of bouwwerken wel regels stellen, is het mogelijk dat er maatwerkregels worden opgenomen in het omgevingsplan. Maatwerkregels zijn gebiedsgerichte algemene regels in het omgevingsplan waarmee wordt afgeweken van Bal- of Bbl-regels. Bij de regels uit het Bal is generiek maatwerk mogelijk, tenzij er specifieke uitzonderingen worden aangegeven. Bij de regels in het Bbl is dat andersom: maatwerkregels zijn alleen mogelijk als dat specifiek wordt toegestaan. Als maatwerkregels mogelijk zijn, geven Bal en Bbl aan binnen welke grenzen daarmee kan worden afgeweken of nader worden ingevuld ten opzichte van de Bal-/Bbl-regels.

De gemeente heeft op grond van het Bal en Bbl vaak ook de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen. Maatwerkvoorschriften landen niet in het omgevingsplan, maar zijn afzonderlijke besluiten die gericht zijn tot één initiatiefnemer. Toch zijn ook verleende maatwerkvoorschriften van belang bij het opstellen van het omgevingsplan. In ieder geval moet de gemeente, bij het beoordelen of maatwerkregels zullen worden gesteld, ook nagaan of over het betreffende onderwerp al eerder maatwerkvoorschriften zijn gesteld. Die maatwerkvoorschriften kunnen mogelijk worden geïntegreerd in de maatwerkregels, en dan (na inwerkingtreding van de wijziging van het omgevingsplan) worden ingetrokken. Met name als er voor een bepaald onderwerp in het verleden veel maatwerkvoorschriften zijn gesteld, is het aan te raden om te bekijken of maatwerkregels in het omgevingsplan niet tot een evenwichtiger en toekomstbestendiger resultaat kunnen leiden.

4.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Conform artikel 5.129g Bkl geldt dat bij een wijziging van het omgevingsplan en buitenplanse omgevingsplanactiviteit voor een nieuwe stedelijke ontwikkeling de ladder van toepassing is, dit om zorgvuldig ruimtegebruik te bevorderen.

De ladder is uitsluitend van toepassing als een 'stedelijke ontwikkeling' wordt gerealiseerd. Het begrip "stedelijke ontwikkeling" is daarbij als volgt gedefinieerd: "ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen."

De ladder is uitsluitend van toepassing als een 'stedelijke ontwikkeling' wordt gerealiseerd. Zoals de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State eerder heeft overwogen (uitspraak van 20 april 2016, zaak nr. ECLI:NL:RVS:2016:1075), is een planologische functiewijziging geen stedelijke ontwikkeling. Hiervan is met onderhavig initiatief sprake. Onderhavig initiatief heeft immers betrekking op een functiewijziging van het omzetten van agrarische gronden tot natuur.

Er hoeft in het kader van dit initiatief dan ook niet aan de ladder voor duurzame verstedelijking getoetst te worden.

4.2 Provinciaal beleid

4.2.1 Provinciale Omgevingsvisie Limburg

Op 1 oktober 2021 hebben Provinciale Staten de Provinciale Omgevingsvisie Limburg, met bijbehorend m.e.r vastgesteld. De Provinciale Omgevingsvisie is per 25 oktober 2021 in werking getreden. De Provinciale Omgevingsvisie Limburg vervangt het voormalige 'Provinciaal Omgevingsplan Limburg' (POL2014).

In de Omgevingsvisie wordt de lange termijnvisie (2030-2050) beschreven. Er wordt continue gezocht naar de goede balans tussen beschermen én benutten van de fysieke leefomgeving. In de Omgevingsvisie komen vraagstukken aan bod, die er op provinciaal niveau echt toe doen. Daarnaast komen er ook autonome vraagstukken aan bod die van groot provinciaal belang zijn. Het Rijnlands model, dat staat voor overleg en samenwerking, solidariteit en vakmanschap en dat zich richt op de lange termijn, op waarden als kwaliteit en geluk, is hierbij het uitgangspunt. Het document is dynamisch en flexibel, dit biedt mogelijkheden om het document te actualiseren met het oog op (eventuele) toekomstige veranderingen.

In de provinciale omgevingsvisie Limburg zijn een aantal hoofdpogaven te onderscheiden, namelijk:

a. Een aantrekkelijke, sociale, gezonde en veilige leefomgeving;

- a. *In stedelijk c.q. bebouwd gebied;* Zowel in de stedelijke centra als in de landelijke kernen liggen er diverse uitdagingen. In stedelijke centra heeft dit met name te maken met de versterking van de stedelijkheid, in de landelijke kernen met het behoud van de leefbaarheid. Limburg is rijk aan volkscultuur en tradities en heeft een rijk verenigingsleven. Hoewel sociale verbanden zoals verenigingen vroeger vanzelfsprekend waren, staan deze nu steeds meer onder druk. Er zijn daarnaast uitdagingen op het gebied van de verbetering en verduurzaming van de woningvoorraad, de toegankelijkheid, beschikbaarheid en bereikbaarheid van voorzieningen en het klimaatbestendig maken van de bebouwde omgeving. Ook kent het bebouwd gebied opgaven met betrekking tot de arbeidsmarkt en ruimte voor bedrijvigheid.
- b. *In landelijk gebied;* Limburg kent een uniek landschap en prachtige natuurgebieden. Dit is niet vanzelfsprekend. In het landelijk gebied ligt de nadruk op uitdagingen die te maken hebben met onder meer klimaatadaptatie, de transitie van de landbouw, de inpassing van energie en het zoeken van de balans tussen natuur(behoud), ruimtelijke kwaliteit en het mogelijk maken van ontwikkelingen. Daarnaast zijn schaalvergroting en leegstand van agrarische bebouwing, toeristisch-recreatief (mede)gebruik, biodiversiteit, stikstof en (grond)waterkwaliteit belangrijke thema's.

2. **Een toekomstbestendige, innovatieve en duurzame economie; inclusief landbouwtransitie;** Tot 2020 groeit het aantal banen in Limburg. De welvaart en het gemiddelde opleidingsniveau nemen toe, maar niet voor iedereen. Hoewel de werkloosheid gelijk is aan het landelijk gemiddelde (peildatum 2019, 3e kwartaal), is de bruto participatiegraad in Limburg relatief laag. In sectoren als de bouw, horeca en toerisme, zorg en ICT wordt een krapte op de arbeidsmarkt ervaren. Demografische ontwikkelingen maken dat de beroepsbevolking slinkt en het aantal ouderen toeneemt. Een bijzonder punt van zorg is de groeiende maatschappelijke tweedeling die zich ook fysiek uit in de vorm van de ruimtelijke concentratie van kwetsbare groepen. Samen met het verhogen van de arbeidsparticipatiegraad en het aantrekken van internationale werknemers kunnen ontwikkelingen als digitalisering, robotisering en automatisering het tekort aan arbeidskrachten – onder meer als gevolg van demografische ontwikkelingen – tegengaan.

- 3. Klimaatadaptatie en energietransitie;** Klimaatverandering vergroot de kans op overstromingen en wateroverlast, hittegolven en hittestress en langdurige perioden van droogte. Dit brengt uitdagingen en veiligheidsoverwegingen, maar ook kansen met zich mee. Bijvoorbeeld het koppelen van thema's. Deze klimaatontwikkelingen hebben invloed op onze voedselvoorziening, de leefbaarheid, gezondheid en de natuur. Ook verandert de komende jaren de energievoorziening in Nederland fors. Deze energietransitie zal ook een grote impact hebben op de woon- en leefomgeving in Limburg. Energiebesparing in industrie, landbouw, woningen en mobiliteit én het accommoderen van de ruimtevraag voor de opwekking van duurzame energie, zoals zonne- en windenergie, zijn hierbij uitdagingen met impact op de omgeving.

De Omgevingsvisie Limburg bestaat uit twee delen:

- Een thematisch deel waarin gedetailleerd wordt ingegaan op de provinciale ambities en opgaven voor de diverse thema's;
- Een gebiedsgericht deel waarin de thema's op hoofdlijnen verbonden worden op regionale schaal voor de drie regio's Noord-, Midden en Zuid-Limburg.

Natuur

De provincie streeft naar het versterken en uitbreiden van de natuurwaarden door het realiseren van een robuust en samenhangend NatuurNetwerk. Daarbij ligt de nadruk op het afronden en verbeteren van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), het versterken van biodiversiteit en het creëren van ruimte voor natuurontwikkeling, met aandacht voor de landschappelijke inpassing en klimaatrobuustheid. Natuur wordt hierbij niet alleen als ecologisch doel gezien, maar ook als bijdrage aan de leefomgeving, recreatie en gezondheid.

De provincie stimuleert integrale gebiedsontwikkeling waarbij natuurontwikkeling hand in hand gaat met andere ruimtelijke functies, zoals landbouw, waterbeheer en recreatie. Daarbij wordt gezocht naar slimme combinaties en meervoudig ruimtegebruik, zodat natuurontwikkeling bijdraagt aan bredere maatschappelijke opgaven, zoals klimaatadaptatie, stikstofreductie en waterveiligheid. Ook wordt ingezet op vrijwillige gronduitruil, functieverandering en samenwerking met agrariërs, terreinbeheerders en lokale overheden om natuurambities haalbaar en betaalbaar te maken.

Onderhavige ontwikkeling voorziet in het omzetten van agrarische gronden tot natuur. De ontwikkeling voorziet in een passende ontwikkeling, mede gelet op de aanzienlijke toename van natuur. Het initiatief voldoet daarmee aan de provinciale beleidskaders, zoals gesteld in het POVI.

4.2.2 Omgevingsverordening 2021

In de Omgevingsverordening Limburg staan regels op het gebied van milieu, wegen, water, grond, landbouw, natuur, wonen en ruimte. Alle regels die betrekking hebben op het omgevingsbeleid zijn ondergebracht in één verordening, die grofweg twee typen regels bevat:

- Instructieregels gericht tot gemeenten of het waterschap;
- Regels voor activiteiten die rechtstreeks voor eenieder gelden of voor specifieke doelgroepen.

De volgende regels uit de Omgevingsverordening 2021 zijn in dit geval van toepassing:

- Venloschol;
- Groenblauw mantel;
- Beekdal;
- Buitengebied.

Venloschol

Het is in het gebied Venloschol beneden de 5 meter NAP verboden:

- a. zonder omgevingsvergunning grondwater te onttrekken of water te infiltreren;
- b. een gesloten bodemenergiesysteem aan te leggen of te hebben;
- c. een boorput te hebben;

- d. de grond te roeren;
- e. werken op of in de bodem uit te voeren of te doen uitvoeren waarbij ingrepen worden verricht of stoffen worden gebruikt die de beschermende werking van slecht doorlatende bodemlagen kunnen aantasten.

Betreffend perceel ligt op circa 23,5 m boven NAP. Dit betekent dat in het kader van de Venloschol in de praktijk de bodem tot een diepte van 18,5 meter geroerd kan worden. Dit is in dit geval niet aan de orde. In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is geen sprake van bodemingrepen die reiken tot de beschermingszone van de Venloschol.

Groenblauwe mantel en beekdal

De motivering bij een omgevingsplan dat betrekking heeft op een gebied in de groenblauwe mantel beschrijft:

- a. de in het plangebied aanwezige kernkwaliteiten in de groenblauwe mantel;
- b. de waarde van het plangebied als ecologische verbinding tussen gebieden gelegen binnen het Natuurnetwerk Limburg in het bijzonder met het oog op de impact voor de in het aanwijzingsbesluit aangewezen habitattypen en soorten in de Natura 2000-gebieden (inclusief Natura 2000-gebieden ondergrondse kalksteengroeven) en overige bedreigde soorten die er hun leefgebied hebben;
- c. de waarde van het plangebied met het oog op de instandhouding van de natuurdoeltypen in de aangrenzende gebieden van het Natuurnetwerk Limburg;
- d. de waarde van het plangebied voor het bieden van ruimte voor water en als waterberging in laagten en beekdal en
- e. de wijze waarop rekening is gehouden met de waarden onder a tot en met d;
- f. hoe op gebiedsniveau per saldo geen kwaliteitsverlies plaatsvindt van de waarden onder a tot en met d.
- g. hoe de negatieve effecten zijn gecompenseerd. Bij de compensatie van de negatieve effecten op natuurwaarden met de kernkwaliteit “het groene karakter” worden de regels opgenomen in Bijlage IX gevolgd.

De gronden binnen het plangebied die zijn aangewezen als groenblauwe mantel zijn in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg aangeduid als beekdal. Beekdalen kenmerken zich door een grote landschappelijke en ecologische variatie. Binnen dit landschapstype komen uiteenlopende beektypen voor en kan onderscheid worden gemaakt tussen de bovenloop, middenloop en benedenloop van beken, elk met eigen ruimtelijke en ecologische eigenschappen.

Beekdalen functioneren als belangrijke ecologische verbindingzones, waarin water en natuur leidend zijn. De kernkwaliteiten van dit landschapstype worden gevormd door de lagere ligging, de nattere en vochtgevoelige gronden en de aanwezigheid van natuurlijke waterdynamiek. Binnen het beekdal zijn veel gradiënten aanwezig, zowel in vocht, bodem en vegetatie als in hoogteverschillen. Met name de steilranden en de overgangen van het beekdal naar de hoger gelegen gronden herbergen bijzondere landschappelijke en ecologische waarden. Daarnaast zijn de in het beekdal aanwezige broekbossen van grote natuurwaarde.

De ontwikkelingsvisie voor beekdalen is gericht op het ontwikkelen en versterken van deze gebieden tot herkenbare en structurerende elementen in het landschap. Dit draagt bij aan de leesbaarheid en samenhang van het landschap en versterkt tegelijkertijd natuurwaarden en ecologische verbindingen. Ook spelen beekdalen een belangrijke rol in het waterbeheer, onder meer door waterberging en het vasthouden van water in perioden van droogte. Tot slot biedt de versterking van beekdalen kansen voor extensieve recreatie, passend binnen de draagkracht en karakteristiek van het landschap.

Met het onderhavige initiatief wordt direct aangesloten bij de ontwikkelingsvisie voor de beekdalen. De huidige agrarische gronden worden ingezet voor natuurontwikkeling die past bij het karakter en de kernkwaliteiten van het beekdallandschap en de andere landschappen in de omgeving.

Buitengebied

De vraag naar (grootschalige) bedrijfsruimte neemt toe. Tegelijkertijd is sprake van een voortdurende schaalvergroting binnen de bedrijvigheid, wat een steeds grotere impact heeft op de kwaliteit van de omgeving en het landschap. Daarnaast

vragen maatschappelijke opgaven op het gebied van natuur, energietransitie, mobiliteit, klimaatadaptatie en woningbouw eveneens om ruimte.

Deze stapeling van ruimteclaims maakt het noodzakelijk om weloverwogen en integraal keuzes te maken over de ruimte die voor bedrijvigheid kan en wil worden gefaciliteerd, met het oog op zorgvuldig ruimtegebruik. Tegen deze achtergrond heeft de Provincie ervoor gekozen om de maximale oppervlakte van een bedrijfskavel te beperken tot 5 hectare. Deze maximale kavelgrootte is van toepassing op zowel nieuwe bedrijfsvestigingen op bedrijventerreinen als op nieuwe solitaire bedrijven buiten bedrijventerreinen, zoals in het buitengebied.

Onderhavig initiatief heeft geen betrekking op het realiseren van bedrijfsruimte.

4.3 Gemeentelijk beleid

4.3.1 Omgevingsvisie Horst aan de Maas

Op 16 december 2025 heeft de gemeenteraad van Horst aan de Maas de omgevingsvisie Horst aan de Maas vastgesteld. De gemeente heeft de ambitie om in 2040 een groene, gezonde woongemeente te zijn met een duurzame, schone en innovatieve economie en agrarische sector, een herkenbaar en aantrekkelijk landschap en een sterk recreatief profiel. Gezondheid, veiligheid, groen, economie en wonen zijn belangrijk voor de toekomst van de gemeente.

Aan de hand van 8 thema's wil de gemeente de ambitie tot een succes maken, deze worden hieronder kort toegelicht.

1. De leefomgeving is gezond en veilig

De gemeente wil inzetten op een gezond en veilig gemeente, waar iedereen kan wonen, werken, ondernemen, sporten, bewegen, spelen en recreëren in een prettige en veilige omgeving.

2. Woningen en voorzieningen naar behoefte

De gemeente wil voldoende woningen bouwen en bestaande woningen aanpassen om op de demografische veranderingen aan te sluiten.

3. De economie is duurzaam en waardevol voor de samenleving

De gemeente wil inzetten op werk en groei voor ondernemers. Hierbij is het van belang om bedrijventerreinen te realiseren die circulair, groen en duurzaam zijn. De gemeente focust zich voornamelijk op lokale mkb bedrijven en agribusiness keten. Echter blijft vrijetijdseconomie en de zorg belangrijke sectoren in de lokale economie en wil de gemeente deze sectoren ruimte geven in dorpen en het buitengebied. Zo wil de gemeente flexibele bedrijventerreinen inrichten, waar groei en ontwikkeling centraal staat. Daarnaast wordt er gezorgd voor 'schuifruimte'. Op deze wijze kunnen bedrijven bij groei verhuizen. Als laatst is er aandacht voor revitalisering van bedrijventerreinen, waar de gemeente zich richt op de indeling van een vrijgekomen locatie om ruimte te creëren voor startende en groeiende lokale bedrijven. Slim en dubbel ruimtegebruik wordt hierbij gestimuleerd.

4. Toekomstbestendige agrarische sector

De gemeente wil zich inzetten op toekomstgerichte, duurzame en innovatieve landbouwgebieden. Hier is een goede balans nodig tussen landbouw, natuur, water, bodem en een gezonde leefomgeving. Ze willen hun goede balans van hun agrarische sector vasthouden en verder versterken. Daarnaast is het van belang om een diverse agrarische sector te creëren voor een sterkere en minder kwetsbare economie.

5. Een sterk toeristisch-recreatief profiel voor rust- en plezierzoekers

De gemeente wil goed ingericht zijn voor recreatie en toerisme. De gemeente wil dit behalen door zich in te zetten op een mooie, rustige omgeving waar genoeg recreatiemogelijkheden zijn. De ontwikkelingen richten zich op het aantrekken van meer bezoekers, maar houdt rekening met de capaciteit van de wegen, natuur en dorpen.

6. Identiteit door herkenbare landschappen en erfgoed

De gemeente wil zich inzetten op het behouden en versterken van de eigenheid en kwaliteit van dorpen en linten. Daarnaast worden cultuurhistorische gebouwen, gebieden en landschappen behouden. Erfgoed moet beleefbaar en toegankelijk gemaakt worden voor iedereen. De gemeente kijkt naar de omgeving waarin het erfgoed ligt, waarbij kennis en maatwerk is hier van groot belang is. Als laatst is het van belang om herkenbare en aantrekkelijke landschappen te realiseren.

7. Horst aan de Maas is groen en duurzaam

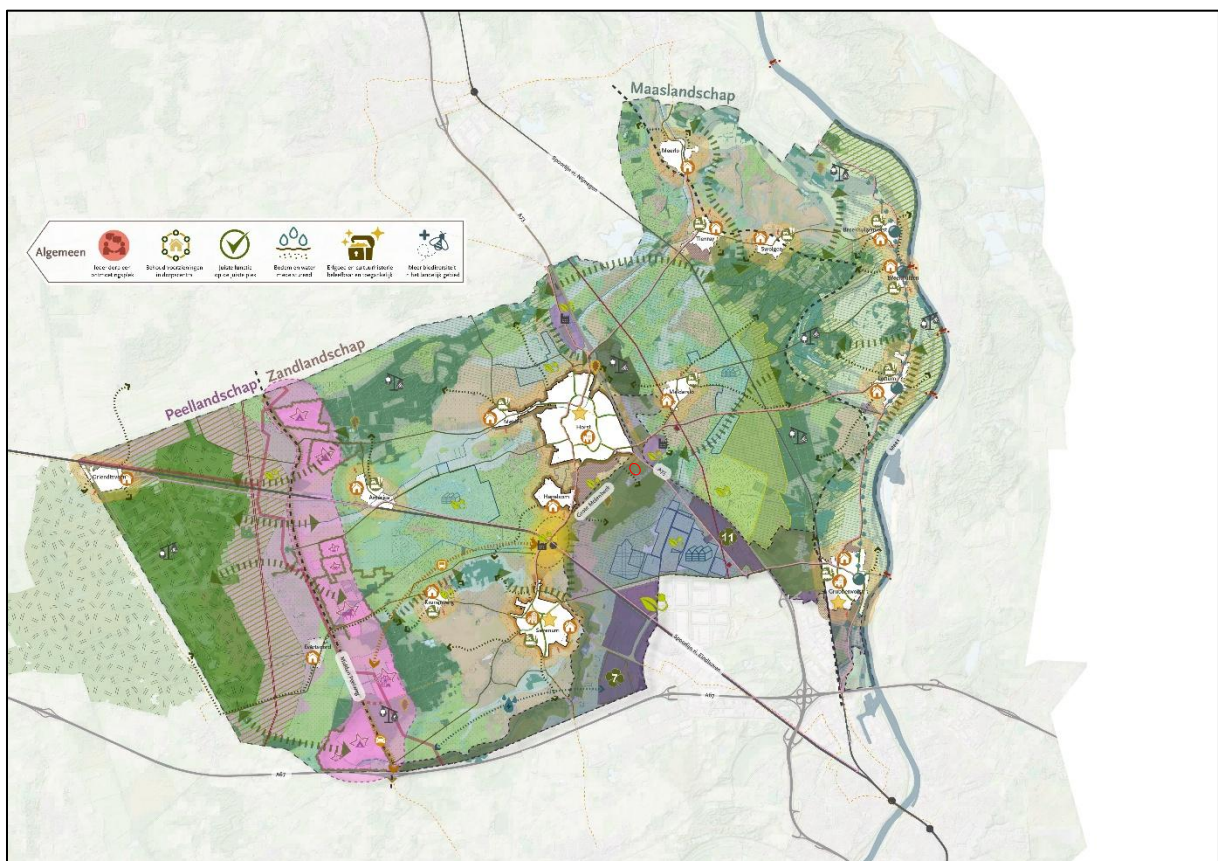
De gemeente Horst aan de Maas wil in 2040 zoveel als mogelijk klimaatneutraal, klimaatbestendig en natuur inclusief zijn. Dit doen ze door zelf duurzame energie op te wekken en willen een slim energiesysteem dat opwekking, gebruik, opslag en omslag met elkaar verbindt. Het reizen moet hierbij ook groener worden. De natuurgebieden zijn met elkaar verbonden en kwetsbare natuur wordt extra goed beschermd door middel van natuurbuffers. Het bodem- en watersysteem moet hierbij goed gebalanceerd zijn.

8. Onze mobiliteit is op orde

De gemeente streeft naar goed en veilig bereikbare gebieden. Er zijn minder verkeersslachtoffers en mensen voelen zich veiliger in het verkeer. Zowel in als buiten de dorpen zoeken ze steeds een goede balans tussen bereikbaarheid en leefbaarheid, voor alle vormen van vervoer. Daarnaast richten ze zich op duurzamere mobiliteit, sterkere vervoersknoep Horst-Sevenum en een betere bereikbaarheid van bedrijventerreinen.

In afbeelding 6 is de visiekaart van de gemeente Horst aan de Maas weergegeven. Op basis van deze visiekaart is het plangebied gelegen binnen het economisch gebied Greenport Venlo. Daarnaast is de locatie aangewezen als groene buffer, waarbij wordt gestreefd naar het verbinden van verschillende natuurgebieden.

De gemeente streeft hier naar het verbinden van de dorpen en omliggende natuurgebieden. In dit gebied zijn natuur en recreatie ondergeschikt aan de economische functies. Natuur krijgt binnen dit gebied met name vorm door de inrichting van een groene buffer tussen Greenport Venlo en de omliggende dorpen. Om deze reden is ook het landschapsplan Greenport Venlo opgesteld welke integraal deel uit maakt van de omgevingsvisie. In paragraaf 4.3.2 wordt hier nader op ingegaan.

Afbeelding 6. Visiekaart Horst aan de Maas globale ligging plangebied rood omcirkeld

Planspecifiek

Onderhavige ontwikkeling heeft betrekking op natuurontwikkeling. In de omgevingsvisie vormt natuur een essentieel onderdeel van een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. De gemeente zet in op het versterken en verbinden van groen-blauwe structuren, zodat de biodiversiteit toeneemt en het natuurlijke bodem- en watersysteem wordt hersteld.

Natuurontwikkeling draagt bij aan klimaatadaptatie, verkoeling, waterberging en een aantrekkelijke woonomgeving. Daarbij dient gezocht te worden naar een goede balans tussen natuur, landbouw en recreatie. Kwetsbare natuurgebieden worden beschermd, terwijl op andere plekken ruimte is voor extensieve recreatie en natuurinclusieve landbouw.

Conclusie

De beoogde ontwikkeling, het omzetten van agrarische gronden naar natuur vormt een passende ontwikkeling. De ontwikkeling voorziet in een positieve bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit en de duurzaamheid van het gebied. Als onderdeel van de overkoepelende natuurontwikkeling van de Groote Molenbeek wordt hiermee een bijdrage geleverd aan het versterken van het ecologische netwerk en verbeteren van de waterberging.

De ontwikkeling sluit aan bij de doelstellingen van de Omgevingsvisie, waarin het versterken van groen-blauwe structuren, natuurontwikkeling en een gezonde leefomgeving centraal staan. Hiermee is de ontwikkeling zowel ruimtelijk en ecologisch wenselijk, maar ook maatschappelijk waardevol. Daarnaast zet de gemeente binnen het plangebied in op het creëren van een groene buffer tussen de kernen en Greenport. Hierbij wordt met onderhavig initiatief aangesloten.

4.3.2 Structuurvisie Klavertje – 4

De gemeente Peel en Maas, Horst aan de Maas en Venlo en de provincie hebben in 2012 gezamenlijk de intergemeentelijke structuurvisie Klavertje 4-gebied vastgesteld. De gunstige ligging tussen aanvoer- en afzetmarkten (mainports en Ruhrgebied), de goede bereikbaarheid en de sterke, van oudsher aanwezige agrarische en logistieke sectoren, hebben ervoor gezorgd dat de regio rondom Venlo zich heeft ontwikkeld tot één van de vijf Nederlandse Greenports.

Rijk, provincie en gemeenten hebben de handen ineengeslagen om de kansen voor een verdere economische ontwikkeling te benutten en een duurzame ruimtelijke-economische structuurversterking te realiseren, geïnspireerd door de Cradle 2 Cradle principes. Dit wordt vormgegeven door de in het Klavertje 4-gebied omvangrijke werklandschappen te ontwikkelen in de sectoren trade & logistics, agro & food en de maakindustrie. Het Rijk hecht veel waarde aan de gebiedsontwikkeling en heeft Greenport Venlo in de Crisis- en herstelwet aangewezen als project van nationaal belang. Hierdoor is wet- en regelgeving omtrent het omgevingsrecht vereenvoudigd en kan gebruik worden gemaakt van kortere procedures.

Planspecifiek

Het plangebied is gelegen het Beekdallandschap, onderdeel van de westelijke staander (K4 en K8). De westelijke staander verbindt de Peelgebied via de Groote Molenbeek met de Maas. De Groote Molenbeek is een belangrijke structuurdrager hier, het verbindende en het scheidende element van de westelijke staander. Het beleid binnen het beekdallandschap is primair gericht op natuur- en landschapontwikkeling. Gezien de grote natuur- en landschapswaarden is een toename van bebouwing of uitbreiding van bepaalde (agrarische) activiteiten niet wenselijk.

De gronden worden middels onderhavige ontwikkeling voorzien van de functie 'Natuur', op deze gronden is circa 3,9 ha aan natuurontwikkeling beoogd. Het inpassingsplan vormt een onderdeel van het 'grotere' inpassingsplan voor het Klavertje - 4 gebied. Het initiatief is dan ook in lijn met de Structuurvisie Klavertje 4.

5. FYSIEKE LEEFOMGEVING EN MILIEU

Met de voorgenomen ontwikkeling dient rekening gehouden te worden met de invloed op de diverse aspecten van de fysieke leefomgeving en er dient sprake te zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.1 Milieueffectrapportage

De wetgeving omtrent de milieueffectrapportage (m.e.r.) is opgenomen in afdeling 16.4 van de Omgevingswet en in hoofdstuk II en bijlage V van het Omgevingsbesluit. Of een besluit over een project m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig is, kan worden afgeleid uit bijlage V van het Omgevingsbesluit, in samenhang met de artikelen II.6 en II.8 van het Omgevingsbesluit.

Om te bepalen of m.e.r. noodzakelijk is dient bepaald te worden of de activiteit voor komt in de tabel in bijlage V Ob. Bijlage V heeft als ingang (1^e kolom) de omschrijving van een project. In kolom 4 staan de besluiten genoemd waarvoor dan de mer-verplichtingen gelden. Het gaat dan om besluiten waarmee toestemming voor een project wordt verleend. Of voor een besluit een mer-plicht of mer-beoordelingsplicht geldt volgt uit de tweede en derde kolom als het project voldoet aan de voorwaarde uit kolom 2, geldt een mer-plicht. Anders geldt een mer-beoordelingsplicht, tenzij ook in kolom 3 nog voorwaarden staan.

Beoordeling

Op grond van categorie A4 geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor het aanleggen, wijzigen of uitbreiden van een eerste bebossing of ontbossing met als doel een andere ruimtelijke functie van de grond.

Doorwerking

De onderhavige ontwikkeling betreft de functiewijziging van agrarische gronden naar natuur. Het initiatief is gericht op natuurontwikkeling en landschappelijke versterking door middel van onder meer de aanleg van natuurterrein, landschapselementen en bijbehorende beheermaatregelen. In categorie A4 is opgenomen dat bij de aanleg van bebossing een mer-beoordelingsplicht geldt. Het initiatief wordt hieronder getoetst aan de selectiecriteria van de milieueffectbeoordeling.

Kenmerken van het project

Criteria	Toets
Omvang van het project	Het project heeft betrekking op het omzetten van agrarische gronden naar natuur en het realiseren van nieuwe natuur en landschapselementen. Het tijdelijk omgevingsplan staat de beoogde ontwikkeling niet toe. Om de ontwikkeling mogelijk te maken is een wijziging van het omgevingsplan benodigd.
Cumulatie met andere projecten	Locatie maakt onderdeel uit van het landschapsplan voor Greenport Venlo (zie paragraaf 4.3.2). De ontwikkeling sluit hierbij aan.
Gebruik van natuurlijke grondstoffen	Nee
Productie van afvalstoffen	Nee
Verontreiniging en hinder	Er is geen sprake van een activiteit die leidt tot verontreiniging of hinder voor het milieu
Risico van ongevallen	Nee, het plangebied bevindt zich buiten plaatsgebonden risicocontouren en er is geen sprake van een verslechtering van het groepsrisico

Afweging: vanuit de kenmerken van het project zijn er geen negatieve effecten op het milieu te verwachten.

Plaats van het project

Criteria	Toets
Bestaand grondgebruik	Agrarisch
Relatieve rijkdom aan kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied	N.v.t.
Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor: ▪ Gevoelige gebieden (wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken, Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) ▪ Gebieden waarin bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden	Nee, uit de onderzoeken die in het kader van het initiatief zijn uitgevoerd, blijkt dat het project geen significante effecten veroorzaakt voor de omgeving. Er is sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.
Gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid	Nee
Landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang	Nee

Afweging: vanuit de plaats van het project zijn er geen negatieve effecten op het milieu te verwachten.

Gevoelig gebied

Criteria	Toets
Beschermd natuurmonument	Nee
Habitat- en Vogelrichtlijngebieden	Nee
Watergebied van internationale betekenis	Nee
EHS	Nee
Landschappelijk waardevol gebied	Nee
Waterwinlocaties, waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden	Gelegen in Venloschol maar vormt geen belemmering (zie paragraaf 4.2.2).
Beschermd monument	Nee
Belvédère-gebied	Nee

Afweging: het plangebied is niet gelegen binnen een gevoelig gebied en op een zodanige afstand van gevoelige gebieden dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn.

Afweging

Voor onderhavig initiatief is een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Uit de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn en dat een MER niet zinvol is.

5.2 Bodem- en grondwaterkwaliteit

Uitgangspunt van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is voor de beoogde activiteiten en de daarin toegestane gebruiksvormen. Dit betekent dat het aspect bodemkwaliteit voor vrijwel alle ruimtelijke plannen relevant is en daarom onderzocht, beoordeeld en beschreven moet worden. De mate waarin beoordeling van de bodemkwaliteit aan de orde is, is met name afhankelijk van aard en omvang van het initiatief.

Ter bescherming van de gezondheid en het milieu zijn voor het aspect bodem instructieregels opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. De inhoud van deze regels is via het Aanvullingsbesluit bodem opgenomen in paragraaf 5.1.4.5. Hierin wordt bepaald voor welke activiteiten kan worden volstaan met een melding. Er worden drie basisvormen van bodemgebruik onderscheiden: landbouw/natuur, wonen en industrie. De kaders zijn gebaseerd op de risicogrenswaarden die voor de betreffende situaties zijn afgeleid.

Conclusie

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is geen sprake van het toestaan van functie met een hogere beschermingswaarde. Binnen het plangebied zijn enkele poelen beoogd, deze zullen worden uitgegraven. De gronden waarop de poelen zijn beoogd zijn thans agrarisch in gebruik en hierdoor reeds veelvuldig omgespit en verstoord. Geconcludeerd kan worden dat de grond reeds verstoord is. Derhalve is een bodemonderzoek niet noodzakelijk. Uiteraard geldt altijd indien er meer dan 25 m³ wordt vergraven er een meld- dan wel informatieplicht geldt, aangezien het dan een Milieu Belastende Activiteit (MBA) betreft. Dit is mogelijk aan de orde bij uitvoering, niet in het kader van onderhavige planologische procedure.

5.3 Bedrijven en milieuzoneringen

Milieuzonering is het aanbrengen van een noodzakelijke ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies ter bescherming of vergroting van de kwaliteit van de leefomgeving. Met ingang van de Omgevingswet worden het ruimtelijke en fysieke spoor verder geïntegreerd.

Als hulpmiddel voor de inpassing van bedrijvigheid in haar fysieke omgeving of van gevoelige functies nabij bedrijven, heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), met de Ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Economische zaken, in 2009 een indicatieve bedrijvenlijst opgesteld. In het licht van de Omgevingswet is deze indicatieve bedrijvenlijst niet meer geschikt. De lokale praktijk vraagt om maatwerk en een lokale afweging. Derhalve is de uitgave 'Activiteiten en milieuzonering Omgevingswet 2024' uitgebracht. Kern van deze publicatie is om de toelating van bedrijven te reguleren op basis van een voor een locatie beschikbaar gestelde milieuruimte per bedrijf, aan de hand van concrete milieuwwaarden.

De Lijst van bedrijfsactiviteiten in bijlage I van de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering 2009 biedt goede aanknopingspunten voor een indicatie van de inpasbaarheid van activiteiten, aan de hand van de SBI-codes (2008). Deze lijst is geactualiseerd in de publicatie ten behoeve van het functiemenging en het mogelijk maken van maatwerk. Daarnaast zijn de toetsbare aspecten geur en geluid (gevaar en stof komen te vervallen).

Om tot een optimale invulling van de ruimte te komen worden diverse omgevingstypen onderscheiden. Het achterliggende idee is dat de gevoeligheid van een gebied mede afhankelijk is van het omgevingstype. De gevoeligheid van een gebied kan daarom aanleiding zijn om af te wijken van de standaardafstanden in de bedrijvenlijst die uitgaan van de ligging in een rustige woonwijk. Afhankelijk van het type gebied kan een correctie worden toegepast op de afstanden die zijn genoemd in de standaardlijst en wel per hinderaspect dat in de lijst is genoemd. Het plangebied is te typeren met het omgevingstype 'gemengd gebied'.

Conclusie

Onderhavige ontwikkeling voorziet in het omzetten van agrarische gronden tot natuur. Dit betreft geen milieugevoelige functie en voorziet eveneens niet in milieuhinder voor de omgeving. Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt derhalve geen belemmering.

5.4 Geluid

Vele functies in de fysieke leefomgeving hebben te maken met geluid. De regels over geluid gaan over het beheersen van geluid door wegen, spoorwegen en industrieterrein en de bescherming van geluidgevoelige gebouwen en andere objecten. Ieder bevoegd gezag heeft de algemene taak tot een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (artikel 4.2, Omgevingswet). Het bevoegd gezag beoordeelt in het omgevingsplan het geluid bij toelaten van een geluidgevoelig gebouw. Instructieregels die deze algemene taak invullen, staan in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Toelaten kan ook een aanpassing zijn van bestaande regels in het omgevingsplan, zoals bijvoorbeeld het wijzigen van het beschermingsniveau of de functie van een gebouw. De waarden en eisen gelden op een geluidgevoelig gebouw dat langer dan 10 jaar is toegestaan.

De volgende geluidbronsoorten hebben een aandachtsgebied: rijkswegen, provinciale wegen, gemeentewegen, waterschapswegen, hoofdspoorwegen, lokale spoorwegen en industrieterreinen. Het bevoegd gezag houdt bij het toelaten van een geluidgevoelig gebouw in een geluidsaandachtsgebied rekening met het belang van het beschermen van gezondheid en milieu. Het Bkl bevat standaardwaarden en grenswaarden voor geluid op een geluidgevoelig object gelegen binnen het aandachtsgebied van een geluidbronsoort. Als het geluid op een geluidgevoelig gebouw voldoet aan de standaardwaarde, dan is het geluid in ieder geval aanvaardbaar (hoofdregel Bkl). Het bevoegd gezag mag meer geluid dan de standaardwaarde als aanvaardbaar toelaten. Bij geluid tussen de standaardwaarde en de grenswaarde vindt een bestuurlijke afweging plaats. Geluid boven de grenswaarde is, behoudens enkele uitzonderingen, niet toegestaan.

De eisen uit het Bkl zijn van toepassing op het realiseren van nieuwe geluidsgevoelige objecten. Artikel 5.78r van het Bkl stelt dat de eisen niet van toepassing zijn op geluidsgevoelige gebouwen voor zover die al rechtmatig op een locatie zijn toegestaan.

Geluid door activiteiten

Artikel 5.1.4.2 kent een splitsing tussen geluid door activiteiten en geluid door specifieke activiteiten, dit artikel is dan ook van toepassing op alle denkbare activiteiten, met uitzondering van geluid van woonactiviteiten. Het gaat hierbij niet alleen om geluid van bedrijven en/of instellingen, maar bijvoorbeeld ook geluid afkomstig van locaties waar openbare voorzieningen zijn voorzien, zoals groen of speeltuinen. Het staat echter de gemeenteraad vrij om hier geluidwaarden aan te stellen.

Wegverkeerslawaaï

Geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen heeft invloed op de omgeving. De Centrale Voorziening Geluidgegevens (CVGG) bevat de geluidsgegevens van heel Nederland. Aan de hand van de CVGG kan worden afgelezen of een bepaalde locatie binnen een geluidsaandachtsgebied is gelegen. Momenteel is de CVGG nog niet volledig en ontbreken er nog gegevens. Op grond van het overgangsrecht (art. 17.5 Or) geldt in dat geval aan weerszijde van de weg een geluidsaandachtsgebied op basis van richtafstanden.

Beschrijving	Aandachtsgebied
Een weg, bestaande uit 1 of 2 rijstroken met een rijsnelheid van ≤ 30 km/u	100 meter
Een weg, bestaande uit 1 of 2 rijstroken met een rijsnelheid > 30 km/u, of; Een spoorweg bestaande uit 1 of 2 sporen	200 meter
Een weg bestaande uit 3 of meer rijstroken, of; Een spoorweg bestaande uit 3 of meer sporen	350 meter

Conclusie

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling worden er geen nieuwe geluidsgevoelige objecten gerealiseerd. Het aspect geluid vormt derhalve geen belemmering in het kader van de voorgenomen ontwikkeling.

5.5 Luchtkwaliteit

Het gebruik van de fysieke leefomgeving kan ongewenste bijwerkingen met zich meebrengen op het gebied van luchtkwaliteit. De hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen staan beschreven in de instructieregels zoals opgenomen in het Bkl. Ter bescherming van de gezondheid zijn voor het aspect luchtkwaliteit instructieregels opgenomen in paragraaf 5.1.4.1 Bkl. Hier worden de grenswaarden beschreven voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood en koolmonoxide en benzeen.

Hierbij zijn in Nederland met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM_{2,5} en PM₁₀) van belang. De vigerende grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof zijn in de navolgende tabel weergegeven.

Achtergrondwaarden

De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet en op plaatsen die niet toegankelijk zijn voor publiek en waar geen vaste bewoning is, zoals akkerland en de rijbaan en ontoegankelijke middenbermen van wegen.

Stof	Toetsing van	Grenswaarde
Stikstofdioxide (NO ₂)	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
Fijn stof (PM ₁₀)	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
Fijn stof (PM _{2,5})	Jaargemiddelde concentratie	25 µg/m ³

Als aan minimaal één van de volgende voorwaarden wordt voldaan vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het toestaan van de activiteit:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- een project draagt 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging;

Rondom het plangebied bevinden zich diverse wegen als emissiebronnen van luchtverontreinigende stoffen (uitlaatgassen van verkeer). Deze bronnen zijn opgenomen in de achtergrondconcentraties, zoals die door het RIVM jaarlijks in kaart worden gebracht. Normaal gesproken zijn er in het oosten en zuiden van Nederland geen knelpunten op het gebied van de luchtkwaliteit met betrekking tot fijn stof en stikstofdioxide te verwachten. De grootschalige concentratiekaart Nederland (GCN) geeft per km-vak de huidige achtergrondconcentraties weer.

Volgens de kaarten van het RIVM bedraagt momenteel de concentratie fijn stof (PM_{2,5}) ter plaatse 8,6 µg/m³, de concentratie fijn stof (PM₁₀) 14,5 µg/m³ en de concentratie stikstofdioxide (NO₂) 9,5 µg/m³. Volgens de kaarten van het RIVM is de luchtkwaliteit ter plaatse voldoende.

Het Besluit NIBM

Een aantal veelvoorkomende activiteiten dragen niet in betekenende mate (NIBM) aan de concentratie van een bepaalde stof. Voor deze activiteiten is dan ook geen toetsing noodzakelijk. De achtergrond van het beginsel 'Niet in betekende mate' is dat de gevolgen van een ontwikkeling voor de luchtkwaliteit in een aantal gevallen (artikel 5.53 en 5.54 Bkl) worden tenietgedaan door de ontwikkeling van bijvoorbeeld schonere motoren in het gehele land. Een project is in NIBM, als aannemelijk is dat het project een toename van de concentratie veroorzaakt van maximaal 3%. De 3% grens wordt gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM₁₀) of stikstofdioxide (NO₂). Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor zowel fijn stof en NO₂. Als de 3% grens voor PM₁₀ of NO₂ niet wordt overschreden, dan hoeft geen verdere toetsing aan grenswaarden plaats te vinden.

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is er geen sprake van een toename aan verkeersbewegingen, het betreft slechts een functiewijziging. Aannemelijk is dan ook dat het initiatief NIBM-invloed heeft op de luchtkwaliteit.

Conclusie luchtkwaliteit

Gezien de bestaande concentraties is er geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde en wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 5.51 Bkl. Uit bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het initiatief niet bezwaarlijk is in het kader van de luchtkwaliteitseisen conform Ow en Bkl en dat aanvullend onderzoek niet noodzakelijk is.

5.6 Geur

Geur kan hinder veroorzaken in de leefomgeving. Wanneer deze hinder inderdaad ondervonden wordt, kan dit zelfs invloed hebben op de gezondheid. Geurhinder dient daarom zoveel mogelijk beperkt te worden door regels te stellen aan de uitstoot van geuremissies en bepaalde afstanden aan te houden ten opzichte van geurgevoelige objecten. Rijksregels zouden zorgen voor het relatief vaak moeten vaststellen van maatwerkvoorschriften. Daarom is uitgangspunt dat geurhinder vooral in decentrale instrumenten zoals in het omgevingsplan wordt geborgd.

Artikel 5.92 Bkl stelt dat in een omgevingsplan rekening wordt gehouden met geur door activiteiten op geurgevoelige gebouwen. Een omgevingsplan voorziet erin dat geur door een activiteit op geurgevoelige gebouwen aanvaardbaar is. Aan die aanvaardbaarheid wordt voldaan door in het omgevingsplan toepassing te geven aan de in deze paragraaf opgenomen standaardwaarden op een geurgevoelig gebouw. Onder bepaalde omstandigheden kan een hogere of lagere grenswaarde aanvaardbaar zijn. Bij zwaarwegende economische of andere maatschappelijke belangen kan een hogere waarde worden toegestaan dan de grenswaarden. Artikel 5.91 geeft aan dat geurgevoelige gebouwen in ieder geval gebouwen met een woon-, onderwijs-, of bijeenkomstfunctie voor kinderopvang betreffen.

Ondanks dat geur vooral een lokaal aspect is, is het voorkomen of beperken van geurhinder één van de oogmerken van de rijksregels artikel 2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). In het Bal zijn regels opgenomen over het verplicht binnen uitvoeren van activiteiten en beperkingen van emissies naar lucht die indirect ook een positief effect hebben op geuremissies.

De regels over geur in paragraaf 5.1.4.6 zijn een voortzetting van het Activiteitenbesluit milieubeheer en voor zover het gaat om de geurregels voor het houden van landbouwhuisdieren zijn deze regels ook een voortzetting van de Wet geurhinder en veehouderij en de Regeling geurhinder en veehouderij. De geurregels beogen eenzelfde beschermingsniveau te bieden en voorzien in een beleidsneutrale omzetting.

Gemeenten leggen in het omgevingsplan waarden en/of afstanden vast ten aanzien van geur door een activiteit op een geurgevoelig object. Indien er nog geen aanpassing heeft plaatsgevonden van het tijdelijke omgevingsplan dan gelden, indien van toepassing de gemeentelijke geurverordening, of op grond van artikel 22.1 en 22.2 Ow de geurregels uit het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Wet geurhinder en veehouderij, als onderdeel van de Bruidsschat en maken deze deel uit van het tijdelijke deel van het omgevingsplan van rechtswege.

Conclusie

In het kader van onderhavige ontwikkeling worden er geen nieuwe geurgevoelige objecten opgericht. Derhalve vormt het aspect geur geen belemmering in het kader van de ontwikkeling.

5.7 Externe veiligheid

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening gehouden te worden met het aspect externe veiligheid, ofwel omgevingsveiligheid. Regels omtrent externe veiligheid zijn gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. De handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen.

Voor omgevingsveiligheid zijn regels opgenomen in paragraaf 5.1.2 Bkl. De paragrafen 5.1.2.2 tot en met 5.1.2.6 van het Bkl gaan over het toelaten van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties in verband met het externe veiligheidsrisico die op een locatie is toegestaan.

In het Bkl (bijlage VII) is een lijst opgenomen met activiteiten die aangewezen zijn als risicobron. Deze risicobronnen zijn van belang voor de regels omtrent het plaatsgebonden risico (PR) en aandachtgebieden.

Het betreft de volgende activiteiten:

- Activiteiten met gevaarlijke stoffen bij bedrijven;
- Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen (weg, water en spoor);
- Buisleidingen met gevaarlijke stoffen;
- Windturbines.

Binnen de beleidskaders voor deze drie typen risicobronnen staan altijd twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen zijn er belangrijke verschillen. Hieronder worden beide begrippen verder uitgewerkt.

Plaatsgebonden risico (PR)

Grenswaarden en standaardwaarden voor het Plaatsgebonden Risico (PR) ten aanzien van (zeer) (beperkt) kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare locaties zijn opgenomen in artikel 5.6 tot en met artikel 5.11a van het Bkl. Grenswaarden voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties (art. 5.7 lid 1 Bkl) worden in een Omgevingsplan in acht genomen. Met standaardwaarden voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties wordt in een omgevingsplan rekening gehouden (art. 5.11 Bkl). Voor het plaatsgebonden risico gelden, afhankelijk van de activiteit, vastgestelde afstanden of te berekenen afstanden (bijlage VII Bkl).

Groepsrisico (GR)

Bij groepsrisico is sprake van 'aandachtsgebieden'. Risicovolle activiteiten hebben van rechtswege aandachtsgebieden (art. 5.12 Bkl). Het opnemen van aandachtsgebieden in een omgevingsplan is niet verplicht.

Aandachtsgebieden zijn gebieden rond activiteiten met gevaarlijke stoffen die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen onvoldoende beschermd zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen (RIVM). Aandachtsgebieden zijn er voor brand, explosie en gifwolk. Afhankelijk van het type activiteit met gevaarlijke stoffen, zijn er voor het aandachtsgebied in de regelgeving vaste afstanden vastgesteld of zijn deze afstanden rekenkundig te bepalen (bijlage VII Bkl). Aandachtsgebieden worden zichtbaar gemaakt in het Register externe veiligheidsrisico's (REV).

Binnen een aandachtsgebied kan sprake zijn van een voorschriftgebied. Een gemeente kan in het Omgevingsplan afzien van aanwijzing van een brand- of explosievoorschriftgebied of een kleiner brand- of explosievoorschriftgebied aanwijzen (art. 5.14 Bkl). Als het initiatief ligt in een voorschriftgebied, dan gelden voor nieuwbouw aanvullende bouweisen uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (art. 4.90 tot en met 4.96 Bbl). Voor zeer kwetsbare gebouwen, zoals scholen, kinderdagopvang, en verzorgingstehuizen, geldt altijd een voorschriftgebied, en gelden dus aanvullende bouweisen bij nieuwbouw (art. 5.14 Bkl).

Los van een eventueel voorschriftgebied kan een gemeente aanvullende eisen stellen, bijvoorbeeld aan vluchtroutes en de bereikbaarheid van het gebied door hulpdiensten. Dergelijke eisen worden dan opgenomen in de omgevingsvergunning.

Een berekening van het groepsrisico is onder de Omgevingswet optioneel; het is niet meer verplicht om het groepsrisico te bepalen, maar een gemeente mag hier nog wel om vragen (via een voorschrift) om de toelaatbaarheid van de situatie te beoordelen.

Inventarisatie risicobronnen

Door de provincie Limburg is een risicokaart samengesteld waarop de risico veroorzakende bedrijven en objecten zijn weergegeven. Op basis van de risicokaart bevinden er zich in de wijde omgeving geen risicovolle activiteiten. Wel is het plangebied gelegen binnen het gifwolkaandachtsgebied van de A73. In het kader van onderhavige ontwikkeling worden echter er geen nieuwe geurgevoelige objecten opgericht. Derhalve is er geen sprake van een wijziging van de situatie.

Conclusie

Externe veiligheid vormt geen belemmering voor het initiatief.

5.8 Trillingen

Trillingen kunnen optreden als gevolg van met name spoorwegverkeer. In sommige gevallen kunnen trillingen leiden tot hinder of schade aan gebouwen. Om trillinghinder en schade te voorkomen dient dit aspect onderzocht te worden bij ontwikkelingen binnen 200 meter van een spoorweg.

Paragraaf 5.1.4.4 van het Bkl is op hoofdlijnen van toepassing op het toelaten op een locatie van een activiteit, anders dan het wonen, die trillingen in een frequentie van 1 tot 80 Hz veroorzaakt in een trillinggevoelige ruimte van een trillinggevoelig gebouw, dat is toegelaten op grond van een omgevingsplan. En op het toelaten van een trillinggevoelig gebouw waarop trillingen in een frequentie van 1 tot 80 Hz worden veroorzaakt door een activiteit, anders dan het wonen, die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan. Onder andere binnen gebouwen toegelaten woonruimten zijn trillinggevoelig.

Conclusie

Het plangebied is niet gelegen binnen gebied waarbij trillingen aan de orde zijn. Derhalve vormt het aspect trillingen geen belemmeringen in het kader van de voorgenomen ontwikkeling.

5.9 Water

Bij het realiseren van nieuwe bebouwing en/of het toestaan van nieuwe activiteiten kan er sprake zijn van wijzigingen in de waterhuishoudkundige situatie binnen het plangebied. Het wettelijk kader is afhankelijk van zowel gemeentelijk beleid als het beleid van het waterschap. Daarnaast zijn instructieregels opgenomen in het Bkl. Artikel 5.37 Bkl geeft aan dat in een omgevingsplan rekening moet worden gehouden met de gevolgen voor het beheer van watersystemen. Daarbij worden, voor een duiding van die gevolgen, de opvattingen van het bestuursorgaan dat is belast met het beheer van die watersystemen betrokken. Deze paragraaf geeft verder specifieke instructieregels over onderdelen van watersystemen in het omgevingsplan, waaronder primaire waterkeringen, grote rivieren en het IJsselmeergebied, waarbij onder andere het rivierbed en reserveringsgebieden worden aangewezen.

5.9.1 Waterbeleid

Relevante beleidstukken op het gebied van water zijn het Waterbeheerplan 2022-2027 van het waterschap, de Omgevingsvisie Limburg, het Nationaal Waterplan, WB21, Nationaal Bestuursakkoord Water en de Europese Kaderrichtlijn Water. Belangrijkste gezamenlijke punt uit deze beleidsstukken is dat water een belangrijk sturend element is in de ruimtelijke ordening. Water legt een ruimteclaim op het landschap waaraan voldaan moet worden. De bekende drietrapsstrategieën zijn leidend:

- Vasthouden-bergen-afvoeren (waterkwantiteit);
- Voorkomen-scheiden-zuiveren (waterkwaliteit).

Tevens wordt thans gewerkt met de trits, hergebruik-bergen-infiltreren-afvoeren.

Daarnaast is de Beleidsbrief regenwater en riolering nog relevant. Hierin staat hoe het best omgegaan kan worden met het hemelwater en het afkoppelen daarvan. Ook hier gelden de drietrapsstrategieën. Het waterbeleid in de provinciale omgevingsvisie sluit aan op de Europese Kaderrichtlijn Water en het Nationaal Waterplan. Het provinciaal waterbeleid omvat de volgende strategische doelen:

- Herstel sponswerking: het voorkomen van wateroverlast en watertekort in het regionale watersysteem, anticiperend op veranderde klimatologische omstandigheden;
- Herstel van de natte natuur: het bereiken van ecologisch gezonde watersystemen en grondwaterafhankelijke natuur;
- Schoon water: het bereiken van een goede chemische kwaliteit voor water en sediment;
- Duurzame watervoorziening: het beschermen van water voor menselijke consumptie, zodanig dat voldoende water van de vereiste kwaliteit via eenvoudige zuiveringstechnieken beschikbaar is;
- Een veilige Maas: het streven naar een acceptabel risico voor overstromingen in het rivierbed van de Maas.

5.9.2 Waterhuishoudkundige situatie plangebied (huidige situatie)

Bodemgesteldheid en grondwater

Op de Bodemkaart van Nederland worden de gronden van het projectgebied aangeduid als hoge zwarte enkeerdgronden bestaande uit lemig fijn zand.

Conform de algemene gegevens van het Waterschap Limburg blijkt de omgeving van het projectgebied een goede bodemdoorlatendheid te hebben van 045-0,75 m/dag.

Grondwaterbescherming

Het plangebied is niet gelegen in grondwaterbeschermingsgebied Venloschol, zoals vastgelegd in de Omgevingsverordening Limburg 2021.

Venloschol

Het is in het gebied Venloschol beneden de 5 meter NAP verboden:

- f. zonder omgevingsvergunning grondwater te onttrekken of water te infiltreren;
- g. een gesloten bodemenergiesysteem aan te leggen of te hebben;
- h. een boorput te hebben;
- i. de grond te roeren;
- j. werken op of in de bodem uit te voeren of te doen uitvoeren waarbij ingrepen worden verricht of stoffen worden gebruikt die de beschermende werking van slecht doorlatende bodemlagen kunnen aantasten.

Betreffend perceel ligt op circa 23,5 m boven NAP. Dit betekent dat in het kader van de Venloschol in de praktijk de bodem tot een diepte van 18,5 meter geroerd kan worden. Dit is in dit geval niet aan de orde

Oppervlaktewater

Op de leggerkaarten van Waterschap Limburg is te zien dat binnen het plangebied geen oppervlaktewater ligt. Ten zuidoosten en oosten van het plangebied, op een afstand van 155 meter, stroomt de 'Groote Molenbeek'.

Dit betreft een primaire watergang van het waterschap. De Keur van het waterschap is op deze watergangen van toepassing. Er vinden geen werkzaamheden plaats ter plaatse van en nabij de watergang in het kader van de voorgenomen ontwikkeling.

Afvalwater

De locatie is reeds aangesloten op het gemeentelijke rioleringsstelsel. Dit wordt niet gewijzigd in het kader van de voorgenomen ontwikkeling.

5.9.3 Water in relatie tot de ontwikkeling (nieuwe situatie)

Het initiatief betreft de functiewijziging van agrarische gronden naar natuur. In het kader van deze ontwikkeling wordt nieuwe beplanting aangelegd en wordt nadrukkelijk ingezet op water- en bodemmaatregelen. Door het uitvoeren van maaiveldverlagingen, het dempen van bestaande sloten en de aanleg van poelen wordt de waterhuishouding in het gebied verbeterd. Deze maatregelen vergroten de waterbergende capaciteit, dragen bij aan het vasthouden van water en beperken daarmee de effecten van droogte. Hierdoor wordt het gebied klimaatrobuuster ingericht.

Indien voor de uitvoering van deze werkzaamheden een (aanleg)vergunning is vereist, zal deze tijdig, voorafgaand aan de aanplantfase, worden aangevraagd. Hierbij zal advies worden ingewonnen bij het Waterschap.

5.10 Kabels, leidingen en straalpaden

Grotere kabels en leidingen worden middels een planologische beschermingszone vastgelegd. Hiermee wordt de bedrijfszekerheid en de veiligheid van de betreffende leiding gewaarborgd.

Blijkens kaarten van Gasunie, TenneT en Waterschapsbedrijf Limburg bevinden er zich in of in de nabijheid van het plangebied geen belangrijke (ondergrondse) leidingen.

5.11 Natuur

De Europese natuurwetgeving was in Nederland, op het gebied van soort- en gebiedsbescherming, uitgewerkt in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten en natuurgebieden (Natura2000-gebieden) te beschermen en in stand te houden. De Wnb gaat in het kader van de Omgevingswet op in het Aanvullingsbesluit natuur en Aanvullingsregeling Natuur. Deze overgang is beleidsneutraal, de thans geldende normenkaders, instrumenten en bevoegdheidsverdeling blijven dan ook ongewijzigd.

5.11.1 Flora en fauna

Op de locatie vinden geen (bouw-)werkzaamheden plaats die een invloed kunnen hebben op de aanwezige flora en fauna. Het initiatief betreft uitsluitend een functionele wijziging. Op het betreffende perceel is momenteel sprake van agrarisch gebruik waardoor de ecologische waarden zeer beperkt zijn. Door het reguliere agrarische gebruik; zoals maaien, bemesten en/of ploegen, is sprake van een sterk verstoord milieu waarin beschermde flora en fauna nauwelijks voorkomen of zich duurzaam kunnen vestigen. Gelet op het actieve gebruik is het aannemelijk dat er een beschermde flora en fauna aanwezig is. Derhalve worden er geen nadelige effecten verwacht op eventueel voorkomende flora en fauna en is er een onderzoek niet noodzakelijk.

De voorgenomen omzetting van landbouwgrond naar natuur heeft juist een positieve invloed op de biodiversiteit en de lokale ecologische kwaliteit. Door het stoppen van agrarisch gebruik en het ontwikkelen van natuur ontstaat nieuwe habitatruimte voor diverse planten- en diersoorten.

5.11.2 Natura2000

Sommige projecten hebben mogelijk significant negatieve gevolgen voor een Natura 2000-gebied. Voor die projecten moet eerst een passende beoordeling plaatsvinden (artikel 16.53c, Ow). Die beoordeling moet zekerheid geven dat het project de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten. In artikel 8.76b zijn de beoordelingsregels omtrent Natura2000-activiteiten opgenomen.

In de regels is voorgeschreven dat voor alle activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op Natura2000-gebieden een Natura2000-vergunning vereist is, mits uitgesloten kan worden dat een project geen merkbaar c.q. negatief effect heeft voor wat betreft de stikstofdepositie ter plaatse van omliggende Natura2000-gebieden. Een mogelijk negatief effect komt voort door verzuring en/of vermesting, van het initiatief, op een Natura2000-gebied en kan een groot bereik hebben daar stikstof (in de vorm van NO_x of NH_3), welke verzuring en vermesting veroorzaakt, door de atmosfeer kan neerslaan in een Natura2000-gebied.

Stikstofdepositie kan plaatsvinden, afhankelijk van het beoogde project, gedurende de (ver)bouw-/aanlegfase, sloopfase en gebruiksfase. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Maasduinen, ligt op circa 7,2 km van het plangebied. Over een afstand van 7,2 km of meer zijn negatieve effecten vanuit het plangebied op Natura2000-gebieden uit te sluiten, behoudens wat betreft verzuring en/of vermesting.

Conclusie

Gezien de forse onderlinge afstand en het feit dat er geen bouwwerkzaamheden e.d. plaatsvinden heeft de ontwikkeling geen directe nadelige gevolgen (bijvoorbeeld door oppervlakteverlies, verstoring door licht, etc.) voor het Natura2000-gebied.

5.11.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en landbouwgebieden met natuurwaarden van (inter)nationaal belang. Het doel van het NNN-beleid is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. Voor het Natuurnetwerk Nederland geldt op basis van het Rijksbeleid (Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

Dit betekent dat (nieuwe) plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Het Natuurnetwerk Nederland is veelal weer opgedeeld in provinciale natuurgebieden.

Conclusie

Het plangebied is niet gelegen op gronden die onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Nederland.

5.12 Archeologie, cultuurhistorie en landschap

De wet- en regelgeving rondom cultureel erfgoed en archeologie is vastgelegd in de Erfgoedwet. De Erfgoedwet vormt samen met de Omgevingswet het fundament voor de bescherming van rijksmonumenten, oftewel het cultureel erfgoed. In de Erfgoedwet staan de regels met betrekking op het roerend cultureel erfgoed en de aanwijzing van rijksmonumenten en in de Omgevingswet staan de regels met betrekking tot het aanwijzen van ruimtelijk cultureel erfgoed, zoals stads- en dorpsgezichten en de omgang met het cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving.

Voor de bescherming van het landschap geldt voor Nederland het Europees landschapsverdrag. Dit verdrag erkent dat landschappen onderdeel zijn van de fysieke leefomgeving.

Paragraaf 5.1.5.5 van het Bkl geeft aan dat in het omgevingsplan rekening dient te worden gehouden met het belang van het behoud van cultureel erfgoed. Met het oog op het belang van het behoud van cultureel erfgoed worden in een omgevingsplan in ieder geval regels gesteld ter bescherming van daarvoor in aanmerking komend cultureel erfgoed, waarbij rekening moet worden gehouden met de in artikel 5.130 Bkl genoemde beginselen.

5.12.1 Archeologie

De gemeente kan in het belang van archeologische monumentenzorg regels stellen in het omgevingsplan over archeologisch onderzoek. Dit kan de gemeente doen om archeologische monumenten in de bodem te beschermen of ze deskundig te laten opgraven.

Gedurende de overgangsfase zijn de regels omtrent het aspect archeologie nog niet opgenomen in het Omgevingsplan. Deze zijn opgenomen in het gemeentelijke archeologiebeleid, op termijn worden deze regels opgenomen in het Omgevingsplan. Ook zijn er in de bruidsschat enkele bepalingen opgenomen over de aanvraagvereisten bij het slopen van bouwwerken in een gemeentelijke of rijksbeschermd stads- en dorpsgezicht.

Conform de gemeentelijke archeologische beleidskaart zoals opgenomen in het programma Erfgoed is het plangebied deels gelegen in een terrein van (hoge) archeologische waarde, deels in een gebied met archeologische structuren, deels in een gebied met een kans op vindplaatsen en deels in een gebied met een lage kans op vindplaatsen.

Binnen een terrein van (hoge) archeologische waarde betekent dat bij een bodemingreep waarbij de bodem dieper dan 30 cm geroerd dient van tevoren onderzocht te worden op archeologische waarden indien het te verstoren oppervlakte meer dan 100 m² bedraagt.

Binnen het gebied met archeologische structuren betekent dat bij een bodemingreep waarbij de bodem dieper dan 40 cm geroerd dient van tevoren onderzocht te worden op archeologische waarden indien het te verstoren oppervlakte meer dan 500 m² bedraagt.

Binnen het gebied met een kans op vindplaatsen betekent dat bij een bodemingreep waarbij de bodem dieper dan 40 cm geroerd dient van tevoren onderzocht te worden op archeologische waarden indien het te verstoren oppervlakte meer dan 2.500 m² bedraagt.

Binnen het gebied met een lage kans op vindplaatsen betekent dat bij een bodemingreep waarbij de bodem dieper dan 40 cm geroerd dient van tevoren onderzocht te worden op archeologische waarden indien het te verstoren oppervlakte meer dan 10.000 m² bedraagt.

Conclusie

Archeologische waarden binnen het plangebied zijn beschermd via de geldende planregels. Voor het uitvoeren van bodemingrepen en andere werkzaamheden geldt, afhankelijk van aard en omvang, een vergunningplicht in de vorm van een aanlegvergunning.

5.12.2 Cultuurhistorie

Provinciaal

De provincie Limburg hecht veel waarde aan de cultuurhistorie van de provincie. De provincie wil dan ook dat er verstandig omgegaan wordt met cultuurhistorische bouwwerken en landschappen. In het Bkl (art. 5.130) zijn instructieregels opgenomen omtrent het beschermen en behouden van cultureel erfgoed. Deze gaan over:

- Ontsiering, beschadiging of sloop van beschermde monumenten of archeologische monumenten;
- Verplaatsing van beschermde monumenten;
- Gebruik van monumenten ter voorkoming van leegstand;
- Aantasting van de omgeving van een beschermd document;
- Aantasting van karakteristieke stads- en dorpsgezichten en cultuurlandschappen;
- Conserveren en in stand houden van archeologische monumenten.

De Provincie Limburg heeft de cultuurhistorisch waardevolle objecten opgenomen in de provinciale kaart 'Cultuurhistorische Waardenkaart Limburg'. Het is van belang dat ruimtelijke ontwikkelingen geen negatieve invloed hebben op omliggende of nabijgelegen cultuurhistorisch waardevolle objecten. Op basis van de cultuurhistorische waardenkaart zijn een nabij het plangebied geen waardevolle objecten gelegen. Het aspect cultuurhistorisch vormt dan ook geen belemmering in het kader onderhavige ontwikkeling.

Gemeentelijk

Uit de cultuurhistorische beleidskaart van het Programma Erfgoed blijkt dat het plangebied is gelegen binnen beleidszone 3 (positieve of basiswaarde). In gebieden met een positieve en basiswaarde geldt dat het cultuurhistorisch belang als één van de deelbelangen in de afweging meedoet. Bijzondere aandacht hebben we daar voor kansen die ontstaan om de kwaliteit in gebieden met een positieve waarde te verbeteren. Specifieke aandacht bestaat hier voor de landschapselementen die op de cultuurhistorische waardenkaart in deze deelgebieden zijn weergegeven.

Het plangebied is gelegen binnen een cultuurlandschap met een positieve of basiswaarde (beleidszone 3). In gebieden met een positieve en basiswaarde geldt dat het cultuurhistorisch belang als één van de deelbelangen in de afweging meedoet. Bijzondere aandacht heeft de gemeente voor kansen die ontstaan om de kwaliteit in gebieden met een positieve waarde te verbeteren. Specifieke aandacht bestaat hier voor de landschapselementen die op de cultuurhistorische waardenkaart in deze deelgebieden zijn weergegeven.

De gronden binnen het plangebied zijn in de huidige situatie in gebruik als landbouwgrond. In de beoogde situatie wordt het gebied getransformeerd tot een natuurterrein met een duidelijke landschappelijke en ecologische meerwaarde. In het kader van deze ontwikkeling worden verschillende landschappelijke maatregelen getroffen.

Deze bestaan uit de aanleg van nieuw bos, een elzensingel, bomenrijen en meerdere poelen. Deze elementen versterken niet alleen de landschappelijke structuur, maar dragen tevens bij aan verbetering van de biodiversiteit en leefgebieden voor flora en fauna.

Het natuurterrein zal worden beheerd door middel van extensieve begrazing, waarmee een gevarieerd en open landschap wordt bevorderd. Daarnaast worden nieuwe wandel- en struipaden aangelegd, zodat het gebied op een passende wijze toegankelijk wordt voor recreatief medegebruik, zonder afbreuk te doen aan de natuurwaarden. Ook wordt ingezet op water- en bodemmaatregelen. Door maaiveldverlagingen, het dempen van bestaande sloten en de aanleg van poelen wordt de waterhuishouding verbeterd. Deze maatregelen vergroten de waterbergende capaciteit van het gebied en dragen bij aan het vasthouden van water, waarmee droogte-effecten worden tegengegaan en het gebied klimaatrobuster wordt ingericht.

Door de herinrichting van de gronden tot natuurgebied wordt tevens een ecologische verbindingszone gerealiseerd tussen het bosgebied De Reulsberg en het dal van de Groote Molenbeek. Hiermee ontstaat een samenhangend natuurareaal dat zowel landschappelijk als ecologisch van groot belang is voor de omgeving.

De inrichting van het natuurgebied sluit aan bij het Landschapsplan Greenport Venlo. Aan dit landschapsplan is een zorgvuldige ruimtelijke vertaalslag voorafgegaan van het Groenplan en indicaties uitvoeringsprogramma. Op basis hiervan is het Landschapsplan Greenport Venlo opgesteld, waarin door middel van een inhoudelijke verdiepingsslag de gewenste landschapsstructuur verder is uitgewerkt.

Het landschapsplan vormt een integraal kader waarin niet alleen landschappelijke aspecten zijn opgenomen, maar waarin tevens aandacht wordt besteed aan functionele ecologische eisen, evenals aan stedenbouwkundige en infrastructurele ruimtelijke ontwikkelingen. Hiermee is bij het opstellen van het landschapsplan nadrukkelijk aangesloten bij de kenmerken en kwaliteiten van het cultuurlandschap.

Doordat de inrichting van het plangebied aansluit bij dit landschapsplan, kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met de landschappelijke uitgangspunten en doelstellingen van Greenport Venlo.

5.13 Verkeer en parkeren

De functiewijziging heeft geen verkeerskundige consequenties. De gronden zijn thans in gebruik ten behoeve van teelt, in het kader van de ontwikkeling worden deze omgezet tot natuur. Hiermee gaat geen toename van verkeersbewegingen ofwel parkeerbehoefte gepaard.

5.14 Duurzaamheid

Conform artikel 1.3 sub a Ow is het bereiken en in stand houden van een veilige en fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit een belangrijk maatschappelijk doel van de Omgevingswet. De aspecten veilige en fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit hangen nauw met elkaar samen. Het gaat daarbij om het beschermen van de gezondheid maar ook het bevorderen van de gezondheid (sport, beweging, positieve gezondheid).

In bijlage I van de Omgevingswet (Ow) is het begrip duurzame ontwikkeling gedefinieerd. Het gaat om "een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie zonder de mogelijkheden voor toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen."

Artikel 1.3 en 2.1 Ow borgen het belang van duurzaamheid. In artikel 1.3 zijn de maatschappelijke doelen van de wet verwoord: "Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en;
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften."

Artikel 2.1 Ow geeft aan dat een bestuursorgaan zijn taken en bevoegdheden op grond van de wet uitoefent met het oog op de doelen van de wet, tenzij daarover specifieke regels zijn gesteld. Artikel 1.3 Ow geeft ook richting aan de voor burgers en bedrijven opgenomen zorgplicht in artikel 1.6 Ow, namelijk dat men "voldoende zorg draagt voor een goede leefomgeving". Met deze bepalingen wordt een duurzame ontwikkeling voor het gehele domein van de fysieke leefomgeving geborgd. Het vergt een samenhangende benadering vanaf het begin van de planvorming van alle relevante belangen, waaronder: ruimte, water, natuur, gezondheid en wonen.

In onderhavige motivering wordt onderbouwd waarom er in het kader van onderhavige ontwikkeling sprake is van een goede fysieke leefomgeving.

5.15 Gezondheid

Een van de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet (Ow) is een gezonde fysieke leefomgeving (artikel 1:3 Ow). In artikel 2.1 lid 4 Ow is bepaald dat het bevoegd gezag bij de evenwichtige toedeling van functies in ieder geval rekening houdt met het belang van het beschermen van de gezondheid. Voorzorg kan daarbij een rol spelen. Naast de gezondheidsbescherming kan het bevoegd gezag het belang van gezondheidsbevordering meewegen. Zo heeft de fysieke leefomgeving positieve gezondheidseffecten als deze uitnodigt tot gezond gedrag en mensen stimuleert tot meer bewegen, gezonder eten en elkaar ontmoeten. De GGD kan hierbij adviseren.

Het Rijk stelt ondergrenzen voor de bescherming van de gezondheid. Bijvoorbeeld via instructieregels of omgevingswaarden voor geluid, luchtkwaliteit, geur en waterkwaliteit. Deze aspecten zijn in voorgaande paragrafen reeds gemotiveerd.

5.15.1 Endotoxinen

Het RIVM doet onderzoeken naar de effecten van veehouderijen op de gezondheid van omwonenden, veehouders, de gezinnen van veehouders en mensen die op de veehouderij werken. Dieren kunnen ziekteverwekkers bij zich dragen waar mensen ziek van kunnen worden zoals Q-koorts of Salmonella. Daarnaast kunnen fijnstof en endotoxinen (celwandbestanddelen van bepaalde bacteriën) gezondheidsproblemen veroorzaken. Ook kan het voorkomen dat mensen hinder ondervinden van de stank die afkomstig is van de mest uit de veehouderijen.

In 2016 zijn de resultaten gepubliceerd van het onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO). In dit onderzoek is gekeken naar de gezondheidseffecten bij omwonenden van ziekteverwekkers en luchtverontreiniging afkomstig van veehouderijen. In 2017 is er een tweede rapport 'Veehouderij en gezondheid omwonenden – aanvullende studies' gepubliceerd. Daarin zijn nieuwe analyses gedaan om de eerdere resultaten nog eens extra bevestigd te krijgen.

Uit onderzoeken is aangetoond dat omwonenden rondom veehouderijen gezondheidsrisico's lopen door de blootstelling aan emissies uit veehouderijen. Endotoxine is voor luchtwegklachten een relevante component in de (fijn)stof emissie afkomstig van veehouderijen. Aan de hand van het 'Endotoxinen toetsingskader 1.0' kan een afstandscontour worden berekend rondom veehouderijen, waarbinnen sprake is van een overschrijding van de norm van de Gezondheidsraad (30 EU/m³) en dus sprake kan zijn van verhoogde gezondheidsrisico's.

In de omgeving van het plangebied zijn veehouderijen gelegen op een ruime afstand (minimaal 250 meter), de dichtstbijzijnde varkens- of pluimveehouderij is zelfs gelegen op minimaal 800 meter afstand. De ontwikkeling voorziet niet in het toevoegen van een nieuwe milieugevoelige functie, slechts een functiewijziging van agrarische gronden naar natuur. Er is derhalve geen sprake van een verhoogd volksgezondheidsrisico.

5.15.2 Geitenhouderij

Uit het rapport Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) komt naar voren dat omwonenden van intensieve veehouderijen gezondheidsrisico's lopen. Zo lopen omwonenden van voornamelijk pluimveehouderijen en geitenhouderijen meer risico op het krijgen van longontstekingen.

Naar aanleiding van het rapport VGO adviseert de GGD aan gemeenten geen nieuwe gevoelige objecten planologisch mogelijk te maken binnen een afstand van 2 kilometer tot een geitenhouderij. Uit het VGO-2 onderzoek is gebleken dat binnen een straal van 2 km rondom geitenhouderijen een verhoogd aantal gevallen longontsteking voordoet.

Binnen een afstand van 2 km van het plangebied is sprake van de aanwezigheid van één geitenhouderij, aan de Losbaan 42 in Lottum. Deze is gelegen op een afstand van 1,6 km van het plangebied. De ontwikkeling voorziet niet in het toevoegen van nieuwe milieugevoelige functies, slechts een functiewijziging. Er is derhalve geen sprake van een verhoogd volksgezondheidsrisico.

5.15.3 Spuitzones

Hoewel er voor het gebruik en de introductie van gewasbeschermingsmiddelen diverse wetten, besluiten en regels van toepassing zijn, zijn er geen wettelijke bepalingen inzake de minimaal aan te houden afstandentussen gronden waarop bomen en andere gewassen in de open lucht worden gekweekt en nabijgelegen gevoelige functies, waaronder woningen.

De afstand tot een (fruit)boomkwekerij wordt bepaald door de driftblootstelling aan de gewasbeschermingsmiddelen. Deze driftblootstelling is afhankelijk van de toxiciteit van het gewasbeschermingsmiddel, de toegepaste spuittechnieken, kale of volle bladsituatie van de (fruit)bomen, een (gedeeltelijke) windhaag rondom het perceel en de overheersende windrichting.

Een deel van de locatie grenst aan de Hamweg 6. Aan de Hamweg 6 zullen de bedrijfsactiviteiten worden beëindigd en zal hiervoor in de plaats één woning ter vervanging van de mogelijkheid tot realisatie van een bedrijfswoning worden gerealiseerd, omringd door nieuwe natuur. Een woning (zowel een bedrijfswoning van derden als een burgerwoning) is een gevoelig object waardoor bij de situering van de woning en inrichting van het perceel rekening dient te worden gehouden met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op in de omgeving gelegen agrarische percelen. Omdat het nieuwe woonperceel zal worden omringd door nieuwe natuur in de vorm van een ecologische verbindingzone welke de Reulsberg met het dal van de Groote Molenbeek verbindt, zal drift (die in het merendeel van de gevallen van de woning af zal zijn gericht) niet tot aan de woning komen. De nieuwe natuur bestaat namelijk uit dennen-, eiken-, en beukenbos, dat een buffer van ruim 25 m vormt. Om echter te voorkomen dat de nieuwe aanplant (met name in de aanplantfase) onvoldoende drift beperkt, zal aan een deel van het plangebied de aanduiding 'milieuzone – spuitvrije zone' worden toegekend. Omdat voor de gronden ter plaatse van deze aanduiding het overgangsrecht zal worden uitgesloten, wordt daarmee voorkomen dat binnen een straal van 50 m rondom het woonperceel van de Hamweg 6 spuitactiviteiten mogen plaatsvinden.

6. UITVOERBAARHEID

6.1 Financieel - economische uitvoerbaarheid

Economische uitvoerbaarheid

Met deze plantoelichting is onderbouwd dat met het voorliggende besluit tot wijziging van het omgevingsplan, in de vorm van een TAM-omgevingsplan, een evenwichtige toedeling van functies aan locaties wordt bereikt en de toegedachte functies binnen een redelijke termijn kunnen worden gerealiseerd. Gelet hierop kan in het verlengde daarvan aangenomen worden dat realisatie economisch uitvoerbaar is. Op voorhand is er geen reden om aan te nemen dat de toegedachte functies om financiële redenen op langere termijn niet zullen worden gerealiseerd.

Kostenverhaal

Op grond van artikel 13.11 Omgevingswet is de gemeente verplicht tot kostenverhaal, indien sprake is van een of meerdere aangewezen bouwactiviteiten. Het gaat hier om kostenverhaalsplichtige activiteiten als genoemd in artikel 8.13 Omgevingsbesluit, (hierna "een aangewezen bouwactiviteit").

Dit houdt in dat de gemeenteraad kostenverhaalsregels dient vast te stellen in het omgevingsplan, tenzij middels gemeentelijke gronduitgifte dan wel, of in combinatie met, een anterieure overeenkomst, cofinanciering, subsidies, gemeentelijk krediet de kosten die het vanwege artikel 8.15 Ob maakt anderszins verzekerd zijn dan wel vrijstelling wordt/is verleend voor de kosten in de gevallen genoemd in artikel 8.14 Ob.

Betreffende ontwikkeling heeft betrekking op het realiseren van natuur. Er is zodoende geen sprake van een bouwplan waarvoor een kostenverhaal verplicht is. Voor het initiatief zijn wel ambtelijke kosten in de vorm van legeskosten van toepassing. Hiervoor is met initiatiefnemers een anterieure overeenkomst afgesloten.

Nadeelcompensatie

In artikel 8.15 Omgevingsbesluit worden de kostensoorten in de tabellen A en B van bijlage IV aangewezen als verhaalbare kostensoorten. In onderdeel A I I staat "Nadeelcompensatie aan derden als bedoeld in hoofdstuk 15 van de wet".

Nadeelcompensatie is een regeling voor schadevergoeding voor rechtmatig overheidsoptreden. Het gaat over schade boven het normale maatschappelijke risico en het bedrijfsrisico die iemand onevenredig zwaar treft. Het kan gaan om directe of indirecte schade. Directe schade is het gevolg van inperking van bestaande rechten van de eigenaar. Indirecte schade wordt veroorzaakt door activiteiten in de omgeving. In titel 4.5 Algemene wet bestuursrecht (Awb) staan de grondslagen, inhoudelijke eisen en procedurele bepalingen over toekenning van nadeelcompensatie. Voor de gemeente Horst aan de Maas is dit uitgewerkt in de Verordening nadeelcompensatie Horst aan de Maas 2022.

Met de initiatiefnemer is een overeenkomst gesloten, ten aanzien van het verhaal van eventuele nadeelcompensatie. De economische uitvoerbaarheid van het plan is daarmee geborgd.

6.2 Juridische aspecten

6.2.1 Omgevingswet

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 zijn alle bestemmingsplannen opgegaan in één gemeentelijk 'Omgevingsplan van rechtswege' oftewel het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Het omgevingsplan bestaat verder uit de Bruidsschat en een aantal gemeentelijke verordeningen. De bruidsschat betreft een aantal regels die van het rijk zijn overgegaan naar de gemeente. Deze regels zijn geland in het tijdelijke deel van het omgevingsplan van de gemeente. Het gaat onder andere om regels over bouwwerken en over milieubelastende activiteiten.

Het omgevingsplan van rechtswege kan door de gemeente gewijzigd worden. De voorliggende wijziging beperkt zich tot een locatiegericht deel van het omgevingsplan.

6.2.2 Wijziging omgevingsplan van rechtswege

Het besluit tot wijziging van het omgevingsplan bestaat uit drie delen. In het eerste deel wordt gemotiveerd om welke redenen het omgevingsplan wordt gewijzigd. De voorliggende motivering betreft het eerste deel.

Het tweede deel van het besluit bestaat uit de regels die deel gaan uitmaken van het omgevingsplan. Hierin wordt aangegeven op welke wijze de regels van het omgevingsplan worden aangepast. Aangegeven wordt welke regels worden toegevoegd, gewijzigd, verwijderd of vervangen door andere regels. Verder wordt, als onderdeel van de regels, door coördinaten vastgelegd voor welke locatie(s) de regels gaan gelden. Dit wordt ook wel het werkingsgebied genoemd.

Het derde deel van het vaststellingsbesluit bestaat uit aanpassingen die worden aangebracht in de geconsolideerde toelichting die bij het omgevingsplan wordt gegeven.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.3.1 Participatie

In het kader van onderhavige ontwikkeling is een omgevingsdialoog gevoerd. Hierbij is met de omwonende gesproken over de voorgenomen ontwikkeling, slechts een deel van de ontwikkeling zoals destijds besproken wordt nu gerealiseerd, enkel natuurontwikkeling.

6.3.2 Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 12 december 2025 tot en met 22 januari 2026 voor eenieder ter inzage gelegen. Er zijn tegen het ontwerpbestemmingsplan geen zienswijzen ingediend.

7. PROCEDURE

De gemeente heeft bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsplan met de regels voor activiteiten voor de leefomgeving. Om dit 'omgevingsplan van rechtswege' te wijzigen, volgt de gemeente een vaste juridische procedure. De procedurebepalingen staan in de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit en de Algemene wet bestuursrecht. De van toepassing zijnde openbare voorbereidingsprocedure staat in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Onderhavig planvoornemen voorziet in een TAM-omgevingsplan, dit is een tijdelijke alternatieve maatregel die middels voorgaande regelgeving gepubliceerd kan worden.

De procedure is in te delen in 3 procedurestappen:

- Vóór het ontwerp-omgevingsplan

De gemeente maakt bekend dat ze het omgevingsplan gaat wijzigen en stelt eventueel een milieueffectrapport op. De gemeente geeft in het digitale gemeenteblad kennis van het voornemen om een omgevingsplan te wijzigen (artikel 3:12, Awb). In de kennisgeving staat onder andere hoe de gemeenteraad burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding gaat betrekken. Dit heet participatie (artikelen 16.29, Ow, en 10.2, lid 1, Ob.).

- Ontwerp-omgevingsplan

De gemeente geeft kennis van het ontwerp-omgevingsplan. De gemeente plaatst het ontwerpbesluit integraal in het digitale gemeenteblad (artikel 10.3c, Ob) en legt het ontwerp-omgevingsplan en de bijbehorende stukken 6 weken ter inzage (artikel 3:11, Awb). Binnen 6 weken vanaf het moment van terinzagelegging van het ontwerp-omgevingsplan kan iedereen zienswijzen inbrengen.

Als er tijdens de termijn van 6 weken geen zienswijzen op het ontwerpbesluit zijn gekomen, dan: doet de gemeente hiervan zo spoedig mogelijk mededeling in het elektronische gemeenteblad, en neemt de gemeente het besluit binnen 4 weken nadat de termijn voor zienswijzen is verstreken (artikel 3:18, lid 4, Awb).

- Vaststellen omgevingsplan

De gemeenteraad stelt het omgevingsplan vast. De gemeente maakt het besluit bekend door het te publiceren in het elektronische gemeenteblad. Een wijziging van een omgevingsplan treedt in werking op de dag waarop 4 weken zijn verstreken sinds de dag waarop de gemeente het besluit bekend heeft gemaakt. De gemeente kan een later tijdstip van inwerkingtreding in het omgevingsplan opnemen. Tegen het besluit tot het wijzigen van een omgevingsplan kan rechtstreeks beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.